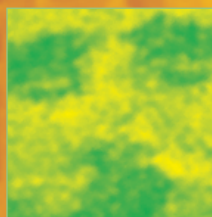

DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu

nedospělý občanský průkaz

Maria Peura + Tomáš Míka

album velezrádců

nová pražská strašidla

Obsah:

Na ledovci

- Jaromír Trpký: **Nedospělý pohled na minulost** (4)
Jakub Šofar: **Strky-frky** (6)
Kazimír Turek: **Příliš Sebedrás** (10)
Maria Peura (12)
Tomáš Míka: **Socha** (16)
Reflektor mladých (19)

Nad ledovcem

- Zdeněk Mitáček: **Podél trati** (20)
Civilní strážník ve službách c. k. státní policie
Brettschneider: **Z antikvariátních banánovek – Album velezrádců** (22)
Důkazní materiál (27)
Liszt a Wagner v Piešťanech (30)
Jakub Šofar: **Přečteno** (32)
Balounovo mlaskání (36)

Pod ledovcem

- Jan Nejedlý: **Nová pražská strašidla** (40)
Okénko pro začínající autory (50)
Obrazová kronika papá Razziho (51)

Vedle ledovce

- Na severu je krásně** (54)

Citát měsíce

Dal bych si piss and chips.

Poslední slova Oscara Wildea

vybral

Vratislav Telátka

emeritní profesor filozofie

Na titulní stránce: k článku na str. 4

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 4, ročník 12. E-mail: dobraadresa@firstnet.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Jakub Šofar. Zástupce šéfredaktora: Štefan Švec. Redakce: Marie Böhmová, Václav Dvořák, Martin Groman, Štěpán Kučera, Michal Šanda, Petr Štengl, Martin Vokurka, Pavel Voňka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky a Nadace Český literární fond. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafín a FirstNet a. s.

**SYSTEM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):

BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Literární zádrhel

Petr Motýl Telefon

Jdu si zavolat dolů k budce
vidím vile přibyl další vznosný kus
zajímavé je že nejdřív postavili garáž
chatičky vedle
ještě jich zbývá na pořádnou osadu
jen táboráky jaksi neplápolají
vláček motoráček se mihne jedním vagónem
v zahradě za plotem se zuřivě rozštěká pes
už ne jaro a ještě ne léto
Slunce visí na niti
a střídá zelené lesky v borovicích a žluté v písku
nedovolám se nikam jako vždycky
pomalu se vracím do kopce
prašnou cestou s tolika šutráky
že by stačily na tři zídky k oplocení kolem mne
dokola okolo a střecha z plechu
jako u chatiček s pečlivě ošetřenými záhony
rodina u rýčů a kýblů
vracím se zpátky na barák

Komentář k básni

Praktické cvičení pro studenty třetího ročníku gymnázií:

Jak udělat z prózy báseň a naopak.

Jdu si zavolat dolů k budce, vidím, že vile přibyl další vznosný kus. Zajímavé je, že nejdřív postavili garáž. Chatiček je tu ale stále dost, ještě jich zbývá na pořádnou osadu, jen táboráky u nich už jaksi neplápolají. Kolem se mihne vláček motoráček s jedním vagónem, v zahradě za plotem se zuřivě rozštěká pes. Ještě není jaro, ale ani léto, slunce visí na niti a střídá zelené lesky v borovicích a žluté v písku. Nedovolám se nikam jako vždycky. Pomalu se vracím do kopce prašnou cestou s tolika šutráky, že by stačily na tři zídky k oplocení kolem mne dokola okolo a nad sebou bych měl střechu z plechu jako u chatiček s pečlivě ošetřenými záhony. Vidím nějakou rodinu u rýčů a kýblů, vracím se zpátky na barák.

Karl Thurgau von Jabkowicz

Nic než národ!

Pohov... Volno...

Zemské vedení, 1. dubna 2011. Rozkaz číslo jedna.

Bratři soukmenovci a sestry soukmenovkyně, od dnešního dne platí nařízení, že každý dobrý vlastenec musí při jakémkoliv kontaktu (přátelé, úřady, ale i jedinci neidentifikovatelného zaměření) přednést tzv. litanii, jakousi obdobu Kréda. Litanie bude pronášena slavnostním hlasem a pravice bude při tom směřovat k srdci (platí i pro levoruké). Litanii si připraví každý sám, protože ctíme demokratické zásady, ale její ideovou správnost potvrdí (a tím i její neomezenou platnost) územní náčelník.

Vzor, podle kterého je třeba postupovat, viz Bátorova Konstituce: *Raději Konfucia než Rousseaua, raději Františka Josefa I. než Josefa II., raději národní pospolitost než občanskou společnost, raději Jarmilu Šulákovou než Juru Pavlicu, raději lokální než globální, raději uleželý segedín u Rozvařilů než emulgátorovou mňamku od McDonalda, raději povinnou vojenskou službu než profesionální armádu, raději Boženu Vikovou-Kunětickou než Jiřinu Šiklovou, raději základy latiny a řečtiny než prolegomena k navlékání kondomu, raději s Lorenovou než s Loren(ou?), raději jihočeskou selku než pražskou intelektuálku, raději skromnou korunu než načančané euro, raději Agnethu Fältskogovou než Joan Baezovou, raději tradici než pokrok, raději mateřskou dovolenou než povinné eurojesle, raději Stanislava Suchardu než Olbrama Zoubka, raději Nixona než Bushe, raději Prodanou nevěstu než Odcházení, raději čecháčky než světáčky, raději věřit než dlužit, raději Koniáše než Halíka, raději zájezdní hostinec U Tří lip než grandhotel Bilderberg...*

To jsem vám chtěl říct.

Jakub Šofar

N
a
le
dovciNedospělý
pohled
na minulost

Ondřej Trojan se pokusil natočit nesmlouvavější portrét naší nedávné minulosti, než jaký představují filmy Jana Hřebejka. Jenže ztroskotat při tom tak strašlivě, že jsou vám najednou bližší barvotiskové Pelíšky.

Hospodské historky jsou prokletím českého filmu. Pokud má nějaký snímek popisovat naši nedávnou minulost – ale i současnost –, sáhne do pomyslného štrozoku plného různých vyprávěnek, městských legend, povídek z druhé ruky, siláckých anekdot atd., navleče je na pokud možno „člověčí“ příběh a následnou banalitu vydává za hlubokou reflexi. Ondřej Trojan zřejmě chtěl, aby jeho film na rozdíl od Hřebejkových opusů nic nepřikrášloval a vyprávěl syrověji (a surověji).

To by však musel pominout první krok: jeho scenárista by nesměl začít sbíráním historek. I když se Petr Jarchovský pokusil z motivů z románu Petra Šabacha Občanský průkaz (ale nejen z něj) vytvořit závažnější výpověď, právě ona historkovost ho nakonec zradila: je to podobné, jako by se snažil zdramatizovat knihy veselých příhod Jiřího Sováka.

Děj filmu se odehrává někdy na začátku sedmdesátých let (čemuž nasvědčuje fakt, že se v něm cituje proslulý zásah bezpečnosti proti účastníkům koncertu v jihočeském Rudolfově) a popisuje peripetie čtyř nekonformních kamarádů od převzetí občanského průkazu po odchod na vojnu. Tedy vlastně se možná odehrává až v polovině sedmdesátých let, jak tvrdí tvůrci (čemuž zase nasvědčuje fakt, že nechávají natrhávat hrdiny patnáctou stránku občanského průkazu na protest proti patnáctému sjezdu komunistické strany – ano, milé děti, tenkrát nebyl plochou kartičkou jako dnes). Těžko říci, oni nám tvůrci z toho dělají trochu guláš a na celém filmu je znát, že původní předloha situuje všechny situace do let šedesátých.

Různé detaily pak působí jako písek házený do strojního zařízení – tuhle něco začíná skřípat, tamhle cosi poposkočí a nakonec je zřejmé, že podobný příběh se nemohl uskutečnit jinde než ve fantazii filmových tvůrců. Trojan si dal obrovskou práci, aby všechno působilo autenticky, takže je film zaplněn odpovídajícím nábytkem, oblečením, ale mnohé z vyprávěného by dávalo smysl v trochu jiné společenské konstalaci (neb on se komunismus přece jenom trochu vyvíjel). Je to vlastně taková historická směska spoléhající na to, že mnoha pamětníkům už ta doba splývá dohromady a mladí lidé o ní nic nevědí. A tak se třeba naši hrdinové pyšní čím dál delšími vlasy, aniž by s tím měli jakýkoliv problém. Ústřední postavu dokonce zmlátí při cestě na koncert Plastic People, ovšem jeho dlouhé hřívy se – na rozdíl od skutečnosti – ani nedotknou.

Jistě, můžeme si říci, že všechny ty řeči o přiblížení minulosti dnešním mladým lidem jsou jenom marketingový tah, a podívat se na film tak, jako by se odehrával v jiné zemi. Jenže ani pak moc nefunguje. Zásadní problém je, že Trojan vlastně asi moc nevěděl, co chce natočit. Sám o Občanském průkazu říká, že je hořkosladký, případně že z normalizace mu v mysli ulpívá hořkosladká mlhovina laciného likéru. Není divu, že se nás pak právě takovým likérem snaží opít. Chvilí sledujeme komediální výstupy, chvíli zase tragický příběh (to když jeden z hrdinů ze strachu před vojnou spáchá sebevraždu), ale nijak vás to nezasáhne, protože všechno vnímáte jako vyprávění nějakého staříka, který vzpomíná, že se v nějakém roce někde strašlivě opil a že mu mimochodem tehdy také umřel kamarád.

Příšerně nevěrohodné jsou především situace, kdy se Trojan s Jarchovským fakticky stavějí do role dětí, které spekulují, jak se co asi mohlo stát. Představte si třeba, že máte pouze informaci, že jedna učitelka odhalila poměr mezi svými dvěma kolegy. Snažila se je chránit, ale nakonec vyhodili ji za to, že rozšiřuje pomluvy. Ve skutečnosti

jsou takové případy výsledkem různých intrik, nátlaků, mocenských bojů a vztahů uvnitř učitelského sboru (ostatně Šabach to popisuje ve své knize mnohem reálněji). Když se na to ale podíváte jako dítě, představíte si jednu schůzi, na které tupci dávají výpověď jedné prima učitelce. Že pak celá scéna vypadá trapně a karikurně, není třeba dodávat. A samostatnou kapitolou jsou hlášky hlavních hrdinů: mluví přesně tak, jak si ve čtyřiceti myslíte, že jste mluvili ve dvaceti. Jenže tenkrát jste se trochu zakoktávali, formulovali věci nepřesně, to jen teď si myslíte, že vaše řeči byly hned citovánihodné.

Za vlasy přitažených dějových linií je ve filmu povícero. To když třeba policajt, který hlavní hrdiny jinak pronásleduje, se jim z ničeho nic začne svěřovat, že jeho otce právě vyhodili od policie, protože se zjistilo, že je negramotný. I příběh otce hlavního hrdiny je jenom karikaturou. Je to člověk, který se zoufale snaží nevybočit z řady a zdůrazňuje to svým dětem, které si ho za to neváží, přičemž ve skutečnosti pečlivě připravuje emigraci. A když jej s celou rodinou na hraničním přechodu po udání odhalí, zhroutí se na výslechu, upadne do jakéhosi katatonického stavu a s rodinou normálně komunikuje, jen když spí. A zase: na plátně vidíte jen plochou postavu, protože dítě možná uvěří, že jeho otec kolaboruje, a přehlédne detaily, které naznačují něco jiného, divák však vidí neživotného panáka s absurdně přešvihlým chováním. A když pak mluví ve spánku s blízkými a říká jim, co mají dělat, získáte neodbytný pocit, že si z vás tvůrci prostě dělají srandu a jenom předstírají, že svůj film myslí vážně.

Trojanův film je zkrátka nedospělý. Jako by ho vyprávěl člověk, který zůstal uvězněný v náctiletém těle a ani po desítkách let není schopen rozlišit, co bylo podstatné a co nikoliv, zda ho některá situace ovlivnila více a jak dnes chápe chování svých vrstevníků či rodičů. Vzpomínky se mu mísí s anekdotami (kdy se konečně dočkáme, že v českém filmu nebude citována nějaká městská legenda, které tak důsledně zhudebňoval Ivo Jahelka?) a za chvíli nás jeho proud řeči začíná nudit: o minulosti ani o světě neříká nic zajímavého, protože se mu vše skrývá v mlhovině hořkosladkého likéru.

Jaromír Trpký

(ve zkráceném znění vyšlo v časopise ČiliChili)

Občanský průkaz: režie Ondřej Trojan, scénář Petr Jarchovský, volně podle stejnojmenné knihy Petra Šabacha, 137 minut, 2010.

Za vlasy
přitažených
dějových linií
je ve filmu
povícero. To
když třeba
policajt, který
hlavní hrdiny
jinak
pronásleduje,
se jim
z ničeho nic
začne
svěřovat, že
jeho otce
právě vyhodili
od policie,
protože se
zjistilo, že je
negramotný.
I příběh otce
hlavního hrdiny
je jenom
karikaturou.

N
a
le
dovci

Strky-frky

Tak mně píše
Annabel...

Když dostanete takovýhle dopis, tak to vezme za srdíčko. Člověk ničemu nerozumí, ale ví, že je to naléhavé, naléhavost z toho přímo crčí. Annabel Akumi z Burkiny Faso, což znamená země spravedlivých, i když filatelistům se více líbilo bývalé pojmenování Horní Volta. Slovo „Volta“ má v sobě totiž napětí. Vysokou voltáž.

Nejdražší, Ka jums soda, je Ceru, ka jums LABA veselība jít? Z toho jsem úplně paf. Pí paf. Ojjoj, uběžájet, zajčik moj. Předpokládám, že jde o litevštinu či lotyštinu a do to-

ho občas česká slova. Ale jsou v pádech. Tak to jsem úplně v koncích. Takhle to je celé:

Předmět: přečtěte si a odpovídat na mne velmi naléhavě ... od miss Annabel Akumi.....
please read and reply to me very urgently
...from miss Annabel Akumi

Od: Annabel Akumi

Datum: Dnes 08.21

Nejdražší,

Ka jums soda, je Ceru, ka jums LABA veselība jít?

Já jsem miss, Annabel Mozus Akumi je ESMU 24 Gadus meitene Veca, studenty medicíny, je ESMU ne desetiletí, tagad uzturas sázka je ESMU labdarības majās seit Vagadugu Burkinafaso

Lūdzu cilvēk jīt nepieciešams, lai ar šo pastviny mēl ius iepazīstaties rūpīgi Loti, Loti ko jo je Kaut svarīgu dzīvi par manu, kas cilvēk jīt nepieciešama Jūsų Rokas tiešām palīdzība, Tadele jīt svarīgi, lai jus Zinat, kas je ESMU Mans Mērķis ari, sazināties lai jums ar, autobus je lūdzu jums par mani ŽEL týdnū výrobce glābt dzīvību nenī pašreizējās situācijas

Manu je nekad užaugu Zinat mammu, jo Pec vinice nomira uzreiz piedzimšanas týdnū, obsadí muž TEVs TEIC, ka bija mana saindējušies kamarád, kad ar Svin cilvēki nohy NACA vinu, Tadele Mans TEVs Kluve Loti dusmīgs varētu Baida nogalināt vini ka mani lai Pec týdny Beru zabítet, arašíd TEVs aizveda Mans, uz pārcēlies Mali, vārds mana Teva jīt Mozus Akumi pan Velu, dcera TEVs biznesa cilvēks Mans, vins nodarbojas kaļķakmens

Burkinafaso ar valstīm Citam uz Savu dodas darbību, Mali ar tāpēc je dzīvoja Savu tēvu pat līdz ar Savaia nāvei Savu biznesa Partneri vinice biznesa Partneris sabrukumu ģimeni zelt raktuves Sjerraleonē, lūdzu, sistēm spravedlnosti varat izlasīt stāstu nenī kuželnatky

<http://mrtara.com/2010/03/20/200-killed-in-goldmine-at-bo-district-west-africa-goldmine-tragedy/>

To zinu, jums var brīnīties, kapec Stasta provaz na zvedání a pouštění je ESMU tik zrakově jums par k vai pat Bez Redz zinot, jus pilnīgi Labi, tiešām Kaut kas Saka muž, muž muž jus varat palīdzēt jums uzticēties TAS neka jīt Labaké Mirt labdarības Saja paličky, kur nav ķermeņa muž, muž lai palīdzētu je ESMU, kas druhū Saja Viet, daudzi mirst Sethi, medikamentu Partika trūkst jo, je brečēt dienu Pec dieņū, je jus spēcīgi ESMU Loti Žel šo zrakově, muž nav ar Jus robežu Domat šo zrakově, sázka muž nav ķermeņa pateikt, kā muž šķiet, dažreiz je palikt zrakově dienu, neko neredzot Est, tas jīt Parāk sāpīgi, je sázka lūdzu, lai ar autobus Jūsų Labaké palīdzību muž dzīve dzīvot

Nelaiķa Mans TEVs vēlējās, muž Ari dārgumu radnieku Tuvako kast sesadī par podpisu apsardzes ar seit Savu banku Burkinafaso 9,2 dolarū dārgumu jīt miljoni kast (ASV dolarizace) sesadī tā, lai gan dēlat nezina apsardzes firmy, kas jīt dārgumu Kasten sázet obsadí TEVs bankas direktors zina par zrakově dārgumu Kasten, jo bija TAS vinu žádné bankas, ka Mans ar Velu TEVs nodrošināti apsardzes firmu fondu, cilvēk jīt Dazi dokumenti, seitan, kas deva muž pieprasīt dārgumu TEVs Kasten, Devos uz apsardzes firem je vinyl TEIC muž, ka vini muž snēhu atbrīvot neuzrādāt ārzemnieks dārgumu kast, kā Mans TEVs norādīts Velu

*iemesls, kapec je nepieciešama Jūsu palīdzība jīt tāpēc, ka Mans mācību Velu TEVs deva apsardzes podpis vienošanās ar bija Mans révy TEVs biznesa Partneri, ka vina mani precēties vienīgais Berns Eriks, tāpēc Mans muž TEVs TEIC, ka, lai apdrošinātu historické draugu uzticību Savu pret solījumu Savu, ka vina mani precēties dels Eriks, obsadī podpis TEVs uzdeva apsardzes atbrīvot dārgumu Kasten, kas ar ārzemnieku muž, Kurs muž var palīdzēt pārvaldīt dārgumu gudri, Eriks tagad tāpēc jīt myristāt ar Savu tēvu sabrukums raktuves zelt raktuves Sjerraleonē apsardzes firmy snīh kast dārgumu atbrīvot neu-
zrādot ārzemnieks muž uz prasību, jo Mans TEVs norādīts Velu*

*Lūdzu je gribu, lai muž jus palīdzēt muž kā ārzemnieks Ale, kas var muž palīdzēt gudri pārvaldīt dārgumu, lai var drošības kompanij atbrīvot dārgumu sniegt jums kast pievienoties vairāk je jums autobus Jūsu valstī turpināt studijas, muž jus palīdzēs kamer investēt látka, závoje jo je ?rsta Ale člověk Patika ārstu Ale lai je varētu glābt palīdzēt ma-
ni jīt Citus dzīvē TAS sapņi ne bērnības, lūdzu je 15% ar Jus kompensē kopējā finansējuma ne, ani tiks sázka ieguldījumiem*

*Lūdzu je gribu, jus lūdzu lai, muž dariet Zinat Jūsu gatavību pa-
līdzēt muž, lai zrakově informāciju je varētu nosūtīt kast pár dārgumu firma RIA apsardzes kontaktu Khums*

*godīgi autobus jums tiešām ja, lai palīdzētu muž, lūdzu je Khums nosūtīt závoje Savu telefony Jūsu numuru attēlu muž, lai ar varam TE-
LEFONU runat mēšíc je Ari weathervanes dzirdēt Balss Jusu*

To busu Gaida, Savu saņemtu atbildi Pec lai iespējas Atrako

Ar cieņu,

Annabel

Tohle taky přišlo mailem...

Surrealismus je zkrátka sexy

Mojmír Bezesný

Paul Breton - v trencích beton

Tristan Tzara pochcal cara

Salvador Dalí - gala, ale malý

Louis Aragon chtěl v bordelu paragon

a René Magrittoví stále postává:

„Toto není žádná fajnová kuřbaba.“

Sčítání lidu...

Sčítání lidu, domů a bytů je pitomost. Děti na pionýrském táboře nějak musí vyplnit odpoledne, tak jim vedoucí připraví program. Aby se něco dělo.

Pokud nejde o způsob, jak sehnat pro polostátní či soukromé firmy data, pokud je opravdu očekávaným výstupem „skutečný“ počet lidí, domů a bytů v České republice, pak je to jen důkaz, že správa tohoto státu nefunguje dobře na žádné úrovni.

V tom případě by se mělo jednou za 10 let provádět i přezkoušení obyvatelstva, jestli jejich znalosti odpovídají dosaženému vzdělání, a spousta dalších generálních výzkumů.

Brumly brumly...

Čím dál tím více lidí si v tramvaji mluví pro sebe. Ale není to takové to občasné vyhřeznutí vnitřního dialogu na povrch. Jsou to regulérní projevy. V naprosté většině jde o muže. Plyne z toho něco?

Ale ví vítr, kam vane?

Tajnosti malostranské

V Nerudově ulici řadí divoká prasata. Nemyslím tím bandy cizinců, kteří vyrážejí dobýt Hradčany, opíjejíce se rykem nevelebným. Žaponci, Vlaši, Amerikáni, Teutoni, Frankové i chrochtaví Flámové, jurodiví Rusové i bratři Polunkové či jiné rasy z krajů vzdálenějších jsou sice dotěrní, ale neryjí svými rypáky v posvátné nám zemi.

Je to něco děsivějšího. Dva tři měsíce pečlivě kontroluji dlažbu a nic, a pak najednou, den následný, objeví se tu či onde z dlažby oko pískové zřící, kostka či dvě jsou pak vyhozeny někam jinam. A další den se oko promění v ostrov a nikdo neví, kdo tu změnu způsobil. Chůze se ztíží, škorně občas zarazí svůj pravidelný rytmus. Chystá se snad nějaká rebelie?

Dlaždiči vše opraví, kostky vrátí do lůna ulice Nerudovy a pískem jak cukrem to ošetřené místo posypou.

A pak zase dva tři měsíce dlažba jak panna čistá slouží, než kterýsi řas pekelný, snad prase ohnivé, v knajpě U Hrocha či U Dvou slunců skryté, v noci nejčernější do ulice vběhne a vše notně poryje...

Dobrá adresa chválí!

Internetový deník Referendum sdružuje kolem sebe všechny ty angažované kováře pravdy, kteří se však pořád mlátí do svých přirození a diví se, že se vždycky trefí. A že to bolí. Au, au! Ale to je v pořádku, protože boj bolí, bez bolesti by to nešlo.

Tak tohle médium, aby si snad vydělalo nějakou tu škváru, nějaké broky, mergele, umístilo na svou hlavní stránku úplně nahoru reklamu *Tommy Stachi: peníze na ruku do 30 minut* (aspoň 24. února 2011 tam byla). Firma oznamuje, protože je lidumilná, že nebu-

de nahlížet do registrů při posuzování žádosti. Což znamená: S námi se dostanete ještě do větších sraček, než jste!

Hej, připravte větší perličky, kovadlina čeká!

Pláč knihy české...

A losujeme, a padlo to na... Honzu Šulce. Ten je tím, který to kvílení provede. Zabíjejí nám českou knihu. Šulc pláče v Reflexu (10/2011) a v Lidových novinách (12. 3. 2011).

Všechna nakladatelství nezaniknou, knihy budou samozřejmě vycházet dál, ale všechno bude méně živé, nových knížek nebude tolik jako dnes a zájem čtenářů poklesne ještě více. Anebo: *Je jisté, že tok informací bude omezen.*

Knihy jako nafouklá bříška černoušků, i otrlým týpkům se zavodní oči, protože s knihou jsme tak nějak všichni vyrůstali, no ne?

Pravda je, že knih u nás vychází jako sraček a málokdo z dirigentů té plačtivé operety, věhlasní kritici a profesori, správní vědci, nakladatelé a editoři, si většinu z nich přečte. Je to jako za komunistů, kdy bylo potřeba každý rok zvyšovat výrobu, tak se přidávaly metráky oceli, ale ne efektivita práce. A tihle věrozvěstové si myslí, že národ je kulturní tím, že vychází hodně knih. Že je to něco jako kopaná, čím víc dáš gólů, tím si lepší sportsmen. Co se zeptat jinak? Umí tenhle národ chrabrých Čechů a Moravců číst? Učí je to učitelé? Učí profesori a docenti budoucí učitele učit číst? Nebo je nutnější kafrat o tom, co tím kdo myslel, jako by to byla ta nejdůležitější věc na světě. Vědět, co si myslel Hrabal, co si myslel Holan, co tím asi tak mysleli, herdek...

Výzva na obranu knih

České knihy byly od konce druhé světové války postiženy dvěma pohromami. V roce 1948 byla vyvlastněna nakladatelství a knihkupectví, zavedena tuhá cenzura a řada autorů umlčena či vystavena perzekuci. Během normalizace po roce 1968 pak byly z knihoven staženy další statisíce svazků zakázaných autorů. Zvýšení DPH na knihy chystané vládou tentokrát demokratickou bude znamenat pohromu novou, neboť výrazně zredukuje knižní produkci. A tisíce dalších knih nebudou moci vyjít.

Žádáme proto českou vládu a české poslance, aby dalším daňovým zatížením knih, novin a časopisů nebránili volnému toku informací a výměně myšlenek. Nedopusťme, aby se Česká republika svou kulturní politikou ocitla na periferii Evropy.

Tak za tenhle výkřik by se nemuselo stydět ani OPA, čili oddělení Propagandy a agitace ÚV KSČ. To by měl Vasil Bejda radost. Dávat rovnítko mezi obdobím nesvobody a zvýšení DPH je majstrštyk. Jestliže se někdo domnívá, že volný tok informací a výměna myšlenek

se odvíjí od výše DPH, pak mu nepomůže, ani kdyby mělo DPH zápornou hodnotu.

Dojímají se tím, jak se dojímají. Více než sto tisíc dojímatelů, kteří brání českou knihu. To je nějaký vyplácený energie...

A ještě pár bodů z prohlášení představitelů Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. (*Zvýšení DPH na knihy poškodí českou literaturu a čtenáře*)

Vybírám:

(1) Výrazně se sníží počet lidí, kteří si kupují knihy.

(3) Zvýší se bariéra v přístupu ke knize u nejchudší části populace.

(5) Rozevírání nůžek mezi kulturně a vzdělanostně „bohatou“ a „chudou“ částí populace, které naše výzkumy signalizují jako obecnou tendenci současné české čtenářské kultury, bude dále akcelarovat.

(7) Sníží se šíře a rozmanitost titulové nabídky.

(9) Tímto omezením bude zásadně poškozena současná česká umělecká literatura, kvalitní překlady, vědecká a naučná produkce.

Rybáři zase čarují se slovy. Odmítají vypustit rybník, přestože se většina jeho dna změnila v divokou skládku. U všech bodů by bylo korektní napsat: Je možné, že...; Hrozí, že... atd. Ano, je to napsáno apelativně, dramaticky. Všechna čest. Ale není to fér.

Představa, že pokud nám ti nahoře lžou a používají nečestné metody, tak že ti dole se musejí chovat stejně (nakonec jsme z jedné mámy, co?), ve výsledku znamená, že všechno je jen takové opakuji se divadýlko. Pěstované furiantství.

Připomíná to celé situaci na začátku devadesátých let, po pádu Knižního velkoobchodu. Pláč, lamentace, hrozičství... Nic však nebylo očistnějšího pro „českou knihu“ jako tahle událost.

Ozáření...

Vedoucí energetické kampaně Greenpeace Jan Rovenský dostal prostor v Mladé frontě Dnes (17. 3. 2011) a vypsál vše, co mu leží na srdci, v článku nazvaném *Jádro? Netřeba*. Česko i Evropa se mohou obejít bez atomové energie.

Trochu si zde „zajasnovidoval“, ona tomu kněžna Libuše hodně pomohla.

Jak by to mohlo vypadat? Píše se rok 2050. Evropa je propojena novou kapacitní přenosovou soustavou. Za normálních podmínek se většina elektřiny vyrábí ve větrných farmách (převážně v oblasti u Severního moře), solárních elektrárnách (převážně v jižní Evropě) a takzvaných kogeneračních zdrojích na energetickou biomasu (s těžištěm ve střední Evropě), které se vzájemně zálohuji. Pokud výjimečně současně na severu nefouká, na jihu nesvítí a biomasa výpadek neutáhne, přijdou na řadu plynové elektrárny (které v systému fungují pouze jako záložní a špičkový zdroj).

Taky jsem byl v mládí velkým čtenářem Neználka.

Registry, registry, kdopak by vás neměl rád...

Na různých portálech vás potká oznámení: Registr dlužníků přístupný on-line. Vstoupíte tam, vyplníte minimální data a dostanete odpověď.

Třeba:

Byly nalezeny záznamy „Jakub Šofar“ v neveřejné sekci registru dlužníků – doporučujeme provést kompletní lustraci

Tento registr dlužníků nemůže veřejně zobrazit bankovní pohledávky vzniklé např. z úvěrů. Pro zobrazení výsledků vyhledávání proto pošlete SMS ve tvaru WEB VYSLEDEK 3782562 a odešlete na číslo 9 000 999. V příchozí zprávě obdržíte všechny informace o dlužích hledané osoby či firmy. Maximální počet hledání přes SMS bez registrace je 3 denně. K prohledávání cizích osob je nutné mít vždy její souhlas. V případě technických problémů nás prosím kontaktujte e-mailem na support@uhrazeno.cz. Pro vymaz klikněte na odkaz výše.

Nebo:

Byly nalezeny záznamy „Václav Klaus“ v neveřejné sekci registru dlužníků – doporučujeme provést kompletní lustraci

Tento registr dlužníků nemůže veřejně zobrazit bankovní pohledávky vzniklé např. z úvěrů. Pro zobrazení výsledků vyhledávání proto pošlete SMS ve tvaru WEB VYSLEDEK 8335296 a odešlete na číslo 9 000 999. V příchozí zprávě obdržíte všechny informace o dlužích hledané osoby či firmy. Maximální počet hledání přes SMS bez registrace je 3 denně. K prohledávání cizích osob je nutné mít vždy její souhlas. V případě technických problémů nás prosím kontaktujte e-mailem na support@uhrazeno.cz. Pro vymaz klikněte na odkaz výše

Nevím, jak je na tom s dluhy Václav Klaus, ale Jakub Šofar nemá dluh ani korunu. Pokud tedy nepočítáme to, co dluží každý z nás díky odpovědné práci těch, na které

jsme delegovali část našich já, i když se ukazuje, že jsme delegovali tu horší část.

Takže sečteno a potvrzeno: zase si někdo tak lehce přikrádá. Při použití každého jména, sebenesmyslnějšího, je navozen důvod se domnívat, že někde nějaký dluh je. Kolik lidí to zkusí, pošle SMS a...?

A už to skáče.

Z oblíbeného mašiblu...

Na stránky JUDr. PhDr. Mgr. et Mgr. Henryka Laholy chodím rád. To je hned svět veselější a opravdovější. A líbí se mi, že tento vlastník několika titulů neumí interpunkci, což ho tak nějak polidštuje. Čuťte:

Vzájemná komunikace – Základní informace čtenářům:

1./Emaily urážlivého obsahu zásadně smazávám bez jejich otevírání, je-li jejich urážlivý obsah i bez otevření dotyčného emailu zřetelný. Ostatní otevřené emaily urážlivého obsahu, jakmile se mi stane známou skutečnost, že se jedná o email urážlivého obsahu automaticky v daném okamihu smažu bez pokračování v jeho čtení.

2./Jinak budete-li mi cokoli psát (na adresu: laholahenryk9gmail.com), tak e-mail mi lze napsat v jakémkoliv jazyce pocházejícím ze skupiny indoevropských jazyků, jako i v jakémkoliv jazyce jiném pokud se jedná o jazyk evropský, nicméně z praktických důvodů doporučuji psát pouze "latinkou"! Velice Vám doporučuji, aby jste neriskovali a - ve svém vlastním zájmu - vyhnuli se psaní jakýchkoliv písmen a diakritických značek (tj.háčeků, čárek, přízvuků, přídechů, značek apostrofů atd.), která počítačem nemusí být nutně vždy zobrazena správně! Texty emailů, obsahující fonologické jednotky nebo diakritická znaménka, které počítač zobrazí nesmyslným způsobem, respektive tedy texty emailů u kterých namís-to některých písmen mi bude počítat zobrazo-

vat různá sluníčka a jiné ve verbálním kontextu daného textu zcela zjevně nesmyslné znaky či písmena já automaticky smazávám bez toho, abych ztrácel čas jejich četbou.

3./Na anonymní emaily zásadně nikdy neodpovídám a obvykle je zpravidla okamžitě smažu. Za anonymní emaily považuji i emaily, jejichž jméno a příjmení či název subjektu emailu je buď zcela zjevně nesmyslné, falešné, smyšlené či jednoduše neexistující, anebo je-li mi ať již z jakýchkoliv důvodů zřejmé, že odesílatel emailu s největší pravděpodobností není subjektem za který se vydává anebo v jehož jménu či zastoupení údajně prý jedná.

4./Navíc chcete-li mít reálnou šanci že Vám snad možná vůbec odpovím, tak je třeba se v dotyčném Vašem emailu i výslovně zmínit, že očekáváte na svůj email ode mně odpověď. V opačném případě totiž i u jinak slušných a korektních emailů bez výslovného požadavku na mou odpověď zpravidla automaticky předpokládám, že Váš email je pouze jen Vaší jednostrannou informací nebo jednostranným sdělením na které ode mně žádnou odpověď nečekáte.

JUDr.PhDr.Mgr. et Mgr.Henryk Lahola

Varování:

Copyright www.henryklahola.nazory.cz © JUDr.PhDr.Mgr. et Mgr.Henryk Lahola 2006-2010

Všechna práva vyhrazena! Jakékoliv přebírání fotografií, článků nebo jejich částí bez předchozího svolení autora (první kontakt: laholahenryk9@gmail.com) je striktně zakázáno a bude postihováno v maximálním rozsahu podle občanského i trestního práva!!

A pokud jde o Vás počítačové piráty z Encyklopedie, Okoun - a další podobní zločinečtí grázlové, Vám rovnou rozbiji hubu až na Vaši skrývanou osobní identitu kápnu. Doporučuji Vám proto hledat si již předem dobrého stomatologa. Budete ho pak totiž velice moc potřebovat!!!

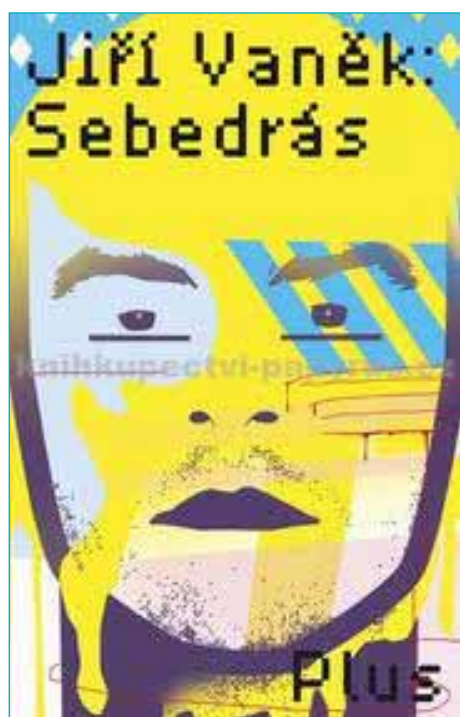
JUDr.PhDr.Mgr. et Mgr.Henryk Lahola

Jakub Šofar

N
a
le
dovci

Příliš Sebedrás

Na blog člověka, který si říkal Fiksu pojka (www.fiksupojka.bloguje.cz), jsem kdysi zabrousil úplnou náhodou, zřejmě na něj ze své stránky odkazoval některý z mých oblíbených blogových zapisovatelů. A okamžitě mě okouzlit, zřejmě proto, že mě s ním do jisté míry spojovaly společné pocity: ztroskotal mu dlouholetý vztah a jeho život najednou ztratil jakýkoliv směr. V takovém rozpoložení vám nejednou připadá směšné hodnotit cokoliv z hlediska morálky či dlouhodobého pohledu, jediným vaším úkolem je přežít.

Asi poprvé v životě jsem zažil nad knihou pocit rozčarování, do koho jsem to ale byl zamilovaný. Tedy opravdu jsem se do autora knihy Sebedrás Jiřího Vaňka nezamiloval, takto orientován nejsem, nicméně jistou podobnost mých pocitů vyvolanou čtením jeho díla zapřít nemohu.

Na blog člověka, který si říkal Fiksu pojka (www.fiksupojka.bloguje.cz), jsem kdysi zabrousil úplnou náhodou, zřejmě na něj ze své stránky odkazoval některý z mých oblíbených blogových zapisovatelů. A okamžitě mě okouzlit, zřejmě proto, že mě s ním do jisté míry spojovaly společné pocity: ztroskotal mu dlouholetý vztah a jeho život najednou ztratil jakýkoliv směr. V takovém

rozpoložení vám nejednou připadá směšné hodnotit cokoliv z hlediska morálky či dlouhodobého pohledu, jediným vaším úkolem je přežít. Každá holka stojí za to, abyste to na ni zkusili, každý alkohol za to, abyste ho vypili.

Ale někdy v hloubi duše doufáte, že se zase zakotvíte, že najdete další femme fatale, a taky že ano, ona tu je, jenže je nedostupná jako asijské velehory (ostatně možná i proto se Fiksu pojka vydal do Himálaje, je to takový důkaz, že lze dokázat nemožné – tedy z pohledu pražského intelektuála). Takže se trápíte a jen přitápíte pod kotlem s nápisem „Pokus o sebezničení“. Vaše zápisky ostatní lákají – ohromují svou autenticitou, svým aktuálním zoufalstvím, které

se snažíte skrýt za sebeironii. Čtenářům je zkrátka líto, co prožíváte: svým způsobem je to od nich jisté voyeurství, snad omluvené onou sympatií k autorovi.

Jistě, i ty zápisky na internetu mohly být falešné. Zkušený šibr pohybující se v okruhu pražských kreativců, kterým není nic svaté a je jim tak nějak jedno, zda svůj humor realizují v seriálu Comeback, či ironickém magazínu ČiliChili (hlavně že jde o spolehlivý druh obživy), si mohl texty na svém blogu vymyslet od A do Z (ostatně některé až trochu příliš dramatické oblouky jeho života k této spekulaci přispěly), nicméně Praha je velmi malé město, takže není až takový problém se dozvědět, že jsou víceméně pravdivé. Ale i kdyby nebyly: na ocenění, že autor zápisků si umí představit, co ztracený třicátník prožívá, by to nic nezměnilo.

Když Fiksu Pojka na svém blogu oznámil, že svoje zápisky vydá jako knihu (a právě zde se objevuje pod svým pravým jménem Jiří Vaněk), byl jsem zvědavý na výsledek. Připadalo mi, že by z nich mohl být dobrý román postavený na autentických zážitcích. Na druhou stranu by v hlavě zablikalo výstražné světýlko: nebude to jen další sebezprezentační publikace, kterých je česká literatura plná? Zdráhám se v případě mnoha českých prozaiků mluvit vůbec o literatuře: většinou jde o přepsané deníky, které se tváří rádobly odvážně, ale ve skutečnosti jsou jedním velkým PR jejich autora.

V případě Jiřího Vaňka jsem doufal, že to tak nebude. Navíc mi jeho zápisky připadaly opravdu silné – dobrý podklad pro výpověď jedné generace. Ale jak už jsem psal v úvodu, výsledkem bylo jen zklamání. Namísto reflexe jeho prožitků se dočkáte jen upravených blogových zápisků plus popisu jeho cesty do Himálaje. A v tom množství koncentrovaného textu najednou vidíte to, co vám předtím kvůli všem těm sympatiím zůstávalo skryto: slabocha se silným sklonem k sebelítosti, který své zoufalství dává okázale najevo, protože si je dobře vědom, že tím u ostatních získává sympatie.

Jistě, řeknete si, ale přece nelze knihu posuzovat podle toho, že hlavního hrdinu najednou nevidíte takového jako předtím a možná jste zklamáni i proto, že to svým způsobem devaluje i váš obdobný zážitek. Najednou i za svým zoufalstvím vidíte slabost a sklon k teatralnosti. Ale hrdina knihy

přece nemusí být sympatický, dobrá literární výpověď nestojí na tom, zda s někým souhlasíte, či nikoliv, ale na přesvědčivém zobrazení jeho vnitřního světa. Jenže právě zde je hlavní problém Sebedrásu: on vlastně nic kromě momentálních nálad autora nezobrazuje.

Kniha Sebedrás mohla být fakt dobrá. Vaněk psát umí a jeho texty se dobře čtou. Na konci knihy se ale zarazíte: vždyť já si z ní vlastně nic moc nepamatuju. Bylo to jako rozhovor na nějakém mejdanu: dobře jste se bavili, ale slova vašich spolučlánků se vám s ranním rozbřeskem úplně vykouřila z hlavy. Možná jeden dva vtipy vám ještě přijdou na mysl, ale za měsíc si už ani nevzpomenete, že nějaký večírek byl. Párkrát v jeho knize na něčem podstatnějším ulpíte, jako třeba na jeho vztahu-nevztahu s femme fatale zvanou Žíhaná, ale jinak si připadáte, že sjíždíte po hladké ploše hlášek, kterým za deset let už nikdo nebude rozumět (a velká část lidí jim nerozumí už dnes).

Potíž je v tom, že Vaněk svoje texty z webu do ničeho nepřetavil: jenom je upravil tak, že z nich vyházel zbytečné odbočky či marginální postavy. Jenže aby vaše výpověď obstála nejen v denním shonu, ale byla něčím podnětná i při důkladném zkoumání čtenáře, který s ní chce strávit několik hodin v kuse, museli byste ve svých zápiscích začít fabulovat nebo z nich vytvořit knihu úplně novou. Jen málo lidí zažije podstatný příběh, který lze už bez další fabulace přetavit do literárního díla, a pražští expati, jako je Fiksu Pojka, mezi ně určitě nepatří.

Sebedrásu chybí reflexe, je to kniha postavená jen na zážitcích a zaplněná hromadou postav, které Fiksu Pojka potkává, ale které čtenáři splývají v jedno velké stádo nezávislých jedinců. Autor se tu představuje jako zapisovatel, nikoliv spisovatel. Je to škoda, možná stačilo nechat si od svých blogových textů rok dva odstup a pak se zamyslet nad tím, co jsem to vlastně prožil. Možná pak mohl vzniknout dobrý román. Ale to už se nikdy nedozvíme.

Kazimír Turek

Jiří Vaněk: Sebedrás, Plus, 2010, 256 stran, doporučená cena 249 Kč

Jen málo lidí
zažije
podstatný
příběh, který
lze už bez
další fabulace
přetavit do
literárního díla,
a pražští
expati, jako je
Fiksu Pojka,
mezi ně určitě
nepatří.

N
a
le
dovci

Maria Peura

Nekonečná
je láska tvá

(...)

Nakreslím do písku kruh a postavím se do jeho středu. Tady je hranice, kterou děda nesmí překročit. Teď budeme hrát podle mých pravidel. Děda nesmí vstoupit do kruhu, do mého kruhu. V kruhu smím být jenom já.

Mne má děda rád nejvíc na světě. Když budu na dědu hodná, nikdy mě neopustí. Udělá pro mě cokoli, pro dědovu holčičku, a já vždycky slibuju, že budu na dědu hodná. Když ale stojím v kruhu, děda za mnou nesmí.

Děda zná pravidla, jenomže je nedodržuje. Překročí čáru, vstoupí do mého kruhu.

Křičím, že za mnou nesmí, ale on nedbá, ne ne, stejně jde, holínky na nohou, šlape přese mě, zadupává žluté pampelišky. Za dědou zůstane jen černo. Nic než černo.

Země pod dědou pláče. Špičky jeho vysokých bot do ní vyrývají hluboké šrámy. Z písečné pokrývky na zemi je cár, kruh hluboko zanícený do kůže. Na dědův kabát teče krev.

Dupe a směje se, mockrát překročí hraniční čáru, zarývá špičku boty, je zlý, je zlý příliš dlouho. Dědovi nestačí málo. Neodchází. Nikdy neodejde pryč.

Řeknu to mámě a tátovi. Určitě, určitě to řeknu... Hned jak mě vezmou zpátky domů, řeknu jim o dědovi a špičkách vysokých bot a děda se bude stydět a prosit o odpuštění a... ne ne ne... Děda je starý. Starým lidem se musí odpouštět. Když na dědu křičím, jsem zlá. Jsem zlá, zlá, zlá, ale starých si mám vážit.

Přesto si dědy nevážím. Podle mě by dědu šlo poslat do pekla. Šlo by ho poslat, i kdyby se máma nevím jak zlobila. Máma mě zpátky domů nechce. Máma se pořadně směje a říká, že nevím, kde je peklo. Možná bych měla zjistit, jestli vůbec je takové místo, kde by se starý děda cítil dobře. A měla bych to asi zjistit honem, protože z mých slov bolí mámu uši.

Máma mě neslyší ani nevidí a já si sbalím batůžek a proklouznu do předsíně a nechám se domem vyplivnout z jeho útroby. Z příjezdové cesty vyběhnu na hlavní silnici. Zvednu palec a vítr mě vynese k nebi a odvane k dědovi a babičce do pekla.

Děda vyloví z boční kapsy batůžku dopis, ve kterém máma říká, že Sára bude u babičky nějaký čas bydlet, aspoň po tu dobu, než máma s tátou opraví dům, a že Sára je poslušná a ráda dědovi a babičce ve všem vyhoví. Jakmile si děda dopis dočte, prosím ho, ať mi vrátí batůžek, protože v něm mám jahodovou šťávu, ale děda hodí batůžek na poličku nad věšákem, tak vysoko, že tam nedosáhnou.

Jsem na dědu uražená a nechci jít spát k němu do podpaží. Když řeknu dědovi NE, vzápětí mi v hlavě vykřikne druhý hlas ANO. Je to hlas mámy a mámu já poslouchám.

Zalezu si mezi dědu a babičku, ale ne jako Sára, nýbrž jako malinkatý ježeček. Naježím bodliny a schoulím se do uzlíku. Tvrdě usnu, dokud mě neprobudí dědovo chrápání. Probudí se i babička. Vezme si svou přikrývku a odpotácí se do vedlejší místnosti.

Jsem s dědou sama. Bodliny kolem mne se rozpouštějí. Hraju si na ježka, který spí bez bodlinek, který bezhlase spí v podzemním sklepení. Nikdo ho nemůže slyšet. Zalézá hloub do hloubi země, až z něho nic nezůstane. Žádný pach, žádná upomínka. Nic. Ježeček není. Ježeček se vytratil z blízkosti srdce, protože srdce poskakuje nahoru a dolů.

Srdce přetne dědův spánek a on doširoka otevře svá ústa. Jeho obličej je hnědý a vrásčitý. Děda se převálí na druhou stranu a obličej odpluje. Přitisknu na rty toho srdce prst, přikážu mu být zticha. Srdce mě ohryzává a ostrý výkřik prořízne hutný vzduch v ložnici.

Děda se otočí zpátky. Jeho obličej se blíží. Má zavřené oči, ale já tuším, že je vzhůru, a děda tuší, že já jsem vzhůru. Nechám si rázem narůst nové bodliny, ale jsou slaboučké, tenoučké. Děda se chechtá, jak předvádím ježečka, a já se pro jistotu taky zahihňám. Děda je starý a urazí se raz dva. Vsunu ruku do dědových hrubých vlasů a trochu ho hladím.

Děda pootevře víčka. V očích mu třpytí jiskřičky.

„Ukážu ti, jak se hraje v babiččině chaloupce,“ šeptá děda.

Já si hrát nechci. Sbírám do pusy sliny. Snad děda usne, když mu plivnu do očí a uhasím je.

Děda vytuší, co mám za lubem, a přetáhne si přes oči masku. Vypadá jako ošklivý pirát.

Spěchám usnout. Vmáčknu se do teplé jamky po babičce. Spánek v ní vykouzlí slané moře. Proměním se v loď a velká bílá plachta mě nese od vlny k vlně. Houpu se v náručí moře, dokud se vítr neutiší. Dědek pirát loď dostihne, vyhodí kotvu do písčitého dna a vstoupí do podpalubí.

Ruka mi tlačí obličej do polštáře. Rozkoušu polštář a křičím ústy plnými peří, že mě to bolí, víc, než když mi propichovali uši, víc, než když mě bolelo břicho, víc než kdy jindy. Křičím a volám posádku lodi na pomoc. Křičím, ať mi spustí záchraný člun, ale peří můj hlas umlčí, nikdo mě neslyší. Jsem sama, vydaná dědovi na milost.

Dědova milost je bolestivá. Zmítám se ve spárech bolesti, dokud děda nepovolí stisk, a podpalubím se šíří zatuchlý puch. Vybíhám na palubu nadýchat se mořského vzduchu. Dědek pirát mi supí v patách, chmatá po mně slizkýma rukama. Vykouznou z jeho sevření, skočím do záchraného člunu a začínám veslovat.

Zvedá se vítr, vlny v něm mohutní. Dědova loď mě vsává blíž, blíž, zpátky do zatuchlého smradu. Ztrácím sílu v rukou. Vesla vypadnou z člunu, odplouvají daleko na moře. Myslím na máminu noční košili. Bolest se jí zachytila a zmizela, je pryč. Přikazuju noční košili, aby hned přišla, zahalila mě, odnesla bolest, překryla ji.

Noční košile nepřichází. Polykám pláč do sebe. Jsem přece velká a obratná. Nejsem vůbec slabá a ubohá jako děda, který si po skončení hry strhne masku piráta a propukne v pláč. Přetáhnu přes dědův obličej deku a příboj zůstane pod ní.

„Moc pěkně voníš,“ vzdychá děda.

Děda lže. Děda o mně nesmí říkat nic pěkného. Musí být zticha. Přitisknu rty na jeho ústa. Děda vysune jazyk. Tisknu rty k sobě a polykám mořskou vodu.

Dědova drsná ruka mě škrábe na břicho a stehnech, hladí mě lehce mezi nohama, stírá jizvy. Hladí mě taky po vlasech a po víčkách a po hlavě a do tváří mi fouká mořský vítr, až se propadnu do teplých vln spánku, do mořského laskání. Sůl v nitru palčivě štípe. Břeh je nadosah. Stačilo by několikrát kopnout nohama, abych se dostala do jeho bezpečí, ale nechci.

(...)

Pod vodou

Mirja ležela na zemi. Cítila chladné železo a krev. Zakryla si tepající nos a odplazila se dál od schodiště. Kolem ní a přes ni procházely boty a nohy. Žádné z nich se nezastavily. Mirja se vydrápala na lavici, osahala si hlavu a vlasy. Byly na místě. Taky lebka šklebící se v skrytu pod kůží. Krev z nosu přestala brzy téct. Mirja se odebrala do prodejny plakátů. V nabídce byla třpytivá jezerní hladina, živá hejna mladých okounků. Mirja si vybrala dva mořské koníky na tyrkysovém pozadí.

(...)

Mirja si vzala fixu a kreslila s ní po zdi svého pokoje. No, kresbu pak zakryje plakátem. Bylo pro ni důležité teď kreslit, teď, když bylo ráno a ji čekal úkol, nemožný úkol – vyjít ven do prosvětleného času, projít kolem okna, za nímž se otrásá jukebox, který jí teď duní pod nohama. S postupujícím ránem dunění sílilo a hudbu roztínal zvláštní hřmot. Mirja sevřela pevněji fixu a nakreslila na zeď kruh s puntíkem uprostřed.

Tak začíná život. Tak se tvoří hejno. Od samého počátku je nutné uvynout malému prostoru. Potemnělá okna baru. Křik pod nohama. Uvynout být s někým, uvynout být v hejnu, jako součást těch druhých. Nejprve v koženém vaku, potom ve zduřelé buňce. Růst v malém prostoru v oceánu, ven z vlastního prostoru, vyrůst v obří velrybu vlastního moře, prolomit se těsnými zdmi do náruče, z níž uniká. Troufalý útěk z vnitřní zdi do vnější. Tam čeká zbytek života. Žádná tepelná izolace.

Zabučení pod podlahou. Mirja se lekla a upustila fixu. Kresba zkazila prázdnotu zdi. Mirja vyhákla řetízek, odemkla bezpečnostní zámek a obyčejný zámek, seběhla po schodišti a vyšla na ulici zadem.

Kruh bylo třeba zamaskovat. Mirja hledala obchod s plakáty. Přiměla se vlézt do nákupního centra a ukryla se za sloupem. Vyhlížela zpoza sloupu, a když se jí mlha v očích rozpustila, uvědomila si, že čte ceduli, která hlásala, jaké obchody jsou v kterém patře. Potraviny byly úplně dole, obchod s plakáty až v posledním nahoře.

Brzy Mirja stála pod pohyblivými schody. Zpod podlahy vyjel schod, potom druhý. Lidé nastupovali na schody a vzápětí se vzdalovali Mirje z dosahu. Mirja se drbala na hlavě, mnula si kořínky vlasů. Opatrně zvedla nohu, jako by se za deště chystala vstoupit na kluzké molo. Vtáhla do zamořených plic hutný vzduch nákupního centra

a vkročila na spáru, z níž se schody vynořovaly.

Mirja se klouzavě sunula vzhůru. Potily se jí dlaně. Zaklonila šíji a vystavila tvář do slunce, jež zářilo skrz střechu nákupního centra, a nenapadlo ji dávat pozor na spáru, která polykala schody zpátky do podlahy.

Mirja ležela na zemi. Cítila chladné železo a krev. Zakryla si tepající nos a odplazila se dál od schodiště. Kolem ní a přes ni procházely boty a nohy. Žádné z nich se nezastavily. Mirja se vydrápala na lavici, osahala si hlavu a vlasy. Byly na místě. Taky lebka šklebící se v skrytu pod kůží. Krev z nosu přestala brzy téct. Mirja se odebrala do prodejny plakátů. V nabídce byla třpytivá jezerní hladina, živá hejna mladých okounků. Mirja si vybrala dva mořské koníky na tyrkysovém pozadí.

Mořští koníci se líhnou v hejnech. Sameček oplodní samičí buňku a tu pak převeze do svého břišního vaku. U mořských koníků je těhotný sameček. Samička si svobodně plave. Když jsou zárodky zcela vyvinuté, nechá je sameček vylíhnout. Tisíce drobných mořských koníků se vyhrnou ze samečkového vaku a část z nich plave rovnou do samečkových úst. Sameček pozře tolik mláďat, kolik stihne. Samičku ta věc nezajímá.

U Mirji na zdi se vznášeli dva mořští koníci kolmo proti sobě. Vypadalo to, jako by se dívali na sebe a zvažovali, jestli má cenu dělat s tím druhým mladé. Mirja byla s plakátem spokojená. Neprosvítala pod ním neumělá kresba. Teď někdo může přijít na návštěvu.

Kdo vlastně? Mirja si sestavila seznam lidí, s nimiž mluvila po příjezdu do města. Řidič autobusu, prodavačka uzenin v podchodu nádraží, úředník pracovního úřadu, pronajímatel. Potom ještě ten muž, který pořád seděl v nádražní hale. Seděl na lavici a četl starý večerník. Dobře oblečený starý muž, na očích brýle na čtení. Oči měl chvílemi otevřené, chvílemi zavřené. Noviny chvílemi správně, chvílemi vzhůru noha-

ma. Nikdy ne opilý. První člověk, s nímž Mirja mluvila, aniž byla oslovena jako první.

„Je tady volno?“ zeptala se ho Mirja.

„Jistě ano. Dcera ještě nepřišla.“

Mirja si sedla vedle něj. Seděla dlouho. Čekala, že přijde dcera. Chtěla vidět, jak dcera toho muže vypadá. Bude ve věku Mirji? Podá otcí ruku, nebo se s ním obejmě? Pozdraví se s ním chladně, odtažitě, jako se zdraví Mirja se svým otcem rybářem, nebo vyše rybovitě telepatický pozdrav? Muži klesla hlava na prsa. Opakovaně se probouzel vlastním chrápáním. Mirja opakovaně sbírala noviny, jež padaly na zem, a zdvořile je ukládala muži do klína. Při každé nové várce cestujících se Mirja nastražila. Ale dcera nepřicházela. Když Mirja odešla, muž dál seděl na lavičce, a když se Mirja příští den vrátila, byl zase na svém místě.

Mirja si zakázala s ním mluvit. Rozhodla se, že omezí vysedávání na nádraží a bude si hledat práci, jak slíbila rybářům.

Každý pokus hledat práci Mirju vedl do šplouchavě opojného stavu nebo do několikadenního vylehávání na nepovlečené molitanové matraci. Mořští koníci, kteří se krčili na zdi, místnost zútlunili. Mirju neunavovalo na ně hledět a je neunavovalo hledět na sebe.

Kvůli mořským koníkům Mirja někdy prospala noci i dny. Koníci se houpli na vlnách jejích snů a zlé sny pomínuly, protože i ji občas zasáhl vděčný pohled koníků.

Zásluhou mořských koníků se Mirja jednoho rána probudila s úsměvem, a aniž začala svou činnost zpochybňovat, vyhrabala z hromádky reklamních letáků papír, který obdržela na pracovním úřadě.

(...)

Maria Peura

Finská spisovatelka Maria Peura se narodila roku 1970 v obci Pello na finsko-švédské hranici. Doposud vydala tři romány a sbírku nonsensových, později dokonce úspěšně zhudebněných veršů pro děti. Ve svých syrových, nicméně citlivě a poeticky napsaných prózách konfrontuje dětský, potažmo dívčí úhel pohledu s nepřátelsky naladěným světem dospělých. Její texty, nepochybně ovlivněné vlastními zážitky z nehostinného, a přesto milovaného rodného kraje, se vyznačují nelítostnou nekompromisností. Tomu odpovídá i výrazně rytmizovaný, úsečný styl. Maria Peura se nebojí experimentovat, vstupovat na neprobádaná území ani tvořit výlučně po svém. Možná právě tím si vydobyla zájem i přízeň čtenářů a vyprovokovala je k širším diskusím na některá dosud záměrně opomíjená témata.

Hned její prvotina *Nekonečná je láska tvá* z roku 2001 znamenala zásadní průlom. Kniha se s velkou otevřeností zabývá tabuizovanou problematikou incestu a pedofilie, a to z pohledu zneužívaného dítěte, sedmileté Sáry, která je okolnostmi donucena žít u svých prarodičů. Ohlas vyvolal nejen šokující námět, ale i autorčiny nesporné literární kvality – román pronikl do nejužší nominace na prestižní cenu Finlandia a obdržel cenu udělovanou nadací Olvi mladým, talentovaným autorům.

Roku 2008 vydala Maria Peura třetí román nazvaný *Pod vodou*, niternou sondu do procesu dozrávání mladé ženy. Vycházejíc patrně z osobních prožitků spojených s vlastním odchodem z Laponska, napsala takřka mytický příběh na pomezí reality a pohádkového fantaskna o rybářské dívce Mirje z dalekého, odloučeného ostrova, která po příchodu do města zažívá hlubokou frustraci a pocity odcizení. V Mirjině vnitřním světě nadále přežívají bytosti obývající „podvodní“ říši kolem ostrova. Lidi, s nimiž ve městě přichází do styku, nevnímá jako společenství, ale vidí v nich jakási svérázná „hejna“, a duchovní soukmenovce nalezne až v imigrantské komunitě.

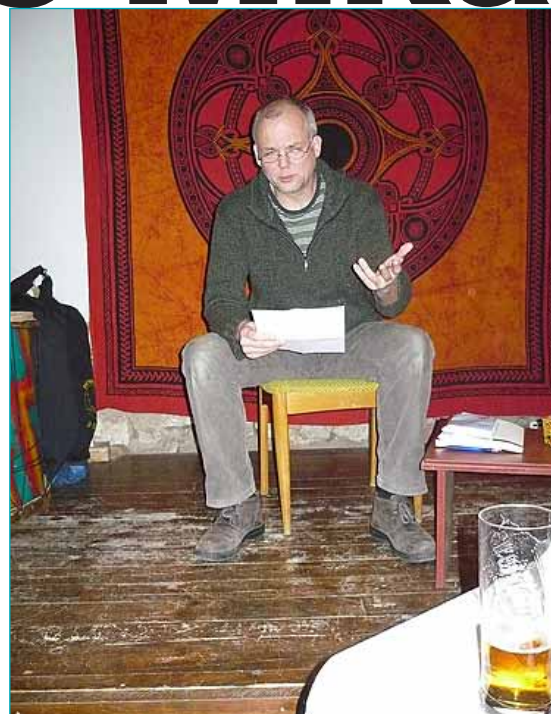
Román *Pod vodou* je v dosavadní tvorbě téhle drsně křehké autorky bezesporu dílem nejosobnějším a zároveň i nejosobitějším.

Dílo: *On rakkautes ääretön* (2001, *Nekonečná je láska tvá*), *Mimmi moun ilotaika* (2004, *Veselé čáry Mimmy Máry*), *Vallon reunalla* (2005, *Na okraji světla*, česky *Havran*, 2009), *Vedenaliset* (2008, volně přeloženo *Pod vodou*).

Přeložil

Vladimír Piskoř

který je zároveň i autorem medailonku

N
a
le
dovciSocha
Tomáš Míka

Dorazil do hor. Měl z toho naprosto neslaný nemastný pocit. Peníze za nedávno odvedenou práci mu jako vždy nedali, a to mu na náladě nepřidávalo. Tahle bohatá reklamní agentura měla notoricky chování strýčka Skrblíka. Nenáviděl je. Nenáviděl reklamu a nenáviděl sebe, že se na ní, byť okrajově, svou prací pro ty vymaštěnce podílí.

Rychle si našel levný pokojík, předtím ovšem neopomněl koupit levné německé pivo. Otvíral nyní již druhou láhev a díval se napřed na ledové květy na okně, pak přistoupil k oknu a přehlédl zasněženou střechu přístřešku, která se pod ním skláněla ke dvoru nebo spíš prostoru mezi jeho hotýlkem a snad jiným hotelem. Větším, modernějšího

stříhu, než bylo místo jeho ubytování, které mělo charakter předválečného srubu. Kdyby byl dotázán, co myslí slovem „předválečný“, nedokázal by odpovědět. Všechny války se mu v hlavě motaly, žádné se přímo nezúčastnil, a tak si nepamatoval, kdy která válka začala a kdy skončila, a měl jen vágní představu o tom, o co v nich komu šlo. Měl zkrátka jen zažitou představu, že stavbě, ve které se ubytoval, se nejspíš říká předválečný srub, a u toho ve svých myšlenkách zůstal.

Chápal už, proč bylo pivo tak levné. Nicméně se znovu napil. Stále ještě se díval na neživé věci – okno s ledovými květy, neporušenou sněhovou pokrývkou střechy, pár šlápotami narušenou sněhovou pokrývkou mezi předválečným srubem a normalizačním panelovým hotelem, viděl i cestu zleva se táhnoucí v šeru k lesu a vpravo kolmě ukončenou šedivou zdí hotelu. Za cestou už viděl pouze mlhu. Znovu si vzpomněl na zlotřilou reklamku, která tolik otálela s placením. Natolik se už vyznal ve zvráceném způsobu jejich uvažování, že si začal představovat scénář televizního spotu na

tento hotel. V každém jejich idiotském treatmentu byla vždy reference na nějaký celovečerní film. Sem by se hodil Stalker od Tarkovského, pomyslel si a v duchu se zachechtal. Představoval si nekonečně dlouhý, nehybný záběr šedivé zdi hotelu, popelnic stojících opodál a pak prolínačku a logo s názvem onoho tristního ubytovacího zařízení: Horská bouda. Do toho ponurý voice-over namluvený hlubokým mužským hlasem: „Tuhle boudu jsme na vás ušili my.“ Nic víc, jen nehnutý záběr zasněžených popelnic a konec spotu.

Dál hleděl z okna a na reklamku už nemyslel. Personifikoval si teď všechny ty věci, které viděl před sebou. Často přemýšlel o neživých věcech a z toho přemýšlení dostával pravidelně depresi. Vlastně to nebylo ani přemýšlení, spíš jen takové spočívání. Rus klasického střihu by snad řekl nazírání, ale kdoví, co by řekl Rus klasického střihu. Co to je vůbec za pojem, tázal se sám sebe? Snad něco jako „předválečný srub“? Nebo „hotel modernějšího střihu“? Slovní spojení, která ho napadala, se mu z duše hnusila, ale nedokázal své hlavě zabránit, aby podobné věci reprodukovala.

Začal se znovu soustředěně věnovat nazírání. Představoval si v takových chvílích, že věci, na něž hledí, mají duši. Že jsou obdařeny schopností vnímat. Že vědí, že on se na ně dívá a přemýšlí o nich, nebo že je aspoň nazírá. Vstupoval s nimi do jakéhosi prapodivného vztahu. Představoval si, co by mu asi řekly, kdyby mohly mluvit. Co by mu řekl sníh na střeše, co by mu řekl hotel, okno předválečného srubu a ledové květy na něm. Představoval si zkrátka, že zde není sám. Věděl také, že toto představování ho vede do deprese. Měl pud sebezáchovy, který mu coby výstražné světélko signalizoval, ať se na nazírání věcí kolem sebe vysere. Ale zatím se mu ještě chtělo v tom pokračovat. Nutně došlo k tomu, k čemu u něj docházelo v takových situacích častokrát. Začal si sám připadat jako věci, které nazíral. Stejně nehybný, chladný, neschopný pohybu bez

pomoci zvenčí. Pomalu tuhnul ve svém nazírání, nohy mu dřevěněly a on stále nedokázal odtrhnout zrak od nepovzbudivého výjevu za oknem. Od svých nových, nikoliv však zcela neznámých kamarádů – sněhu, střechy, silnice, zdi a mlhy. Takové kamarády nacházel všude, kam přišel, a jak rychle se s nimi vždy seznámil, tak rychle se s nimi dokázal rozloučit. Kdyby toto někdo namaloval, napadlo ho, nikdo by si to doma na zeď nepověsil. A pověsil-li by, sám sebe by záhy pověsil na klíce od dveří pokoje vyzdobeného takovýmhle obrázkem.

Je třeba to rychle ukončit, volal neslyšným hlasem, přesto velmi zřetelně pud sebezáchovy. Psychosomaticky mu signalizoval brněním břišních svalů, tuhnutím šíje, lehounkou mdlobou hrozící zatočením hlavy, zatměním před očima a pádem vedle ústředního topení, že nazírání by mělo být ukončeno. Obvykle svého rádce, tak jako ostatně v jiných situacích, všechny své rádce-pudy poslechl. Tentokrát se tak však nestalo.

A tak na druhý den našla uklízečka srubu v pokoji stát vedle ústředního topení a okna dřevěnou sochu muže propracovanou do nejmenšího detailu – rolák s pleteným vzorem musel dát autorovi díla velkou práci, rovněž vysochat tkaničky na vysokých botách nebylo jistě snadné. Zajisté na něm kdosi neznámý pracoval velice jemnými dlátky celou noc, vždyť včera odpoledne zde uklízečka ještě nic takového neviděla. Nebo ji sem snad někdo nepozorovaně propašoval? Ale jak? A proč? Zajímavé také bylo, že socha svírala v levé ruce nedopitou láhev německého piva.

Uklízečka, studentka na brigádě, obcházel sochu ze všech stran a obdivovala ji. I obličej byl propracován do všech detailů, každá vráska, ba každá řasa byla jemně vysochána, také oči zírající ven na zasněženou střechu, jejíž celistvost narušovala jen řádka ptačích stop, na prostor mezi budovami a pustou silnicí, i oči byly dokonale hladké, že se až blýskaly. Uklízečka se při pohledu

na ně zachvěla. Ovšem po chvíli se dotkla sošné ruky, nikoliv té s pivem, pohladila ji a vnímala každou žílu, každý kloub prstu. Bylo to jako živé. Zatoužila sochu mít. Kdo ví co se jí honilo hlavou, když po tom dřevěném muži zatoužila, ale zatoužila po něm, a to velmi majetnický. Neboť byla praktická, jala se podnikat kroky k přivlastnění této sochy. Nejprve seběhla dolů do recepce a obratně vyzvěděla, kdo na pokoji bydlí. Dozvěděla se, že tam měl jednu noc zaplacenou nějaký chlápek z města. Nebyl sice viděn, že by odcházel, ale nejspíš už bude pryč, pokoj vypadal, jako vypadají pokoje, když je hosté opustí, klíč v zámku, nikde žádné zavazadlo. Tento host navíc po sobě bezvadně utlal a při bližším ohledání uklízečka zjistila, že v posteli vůbec nespal. Trochu záhada, ale co, nejspíš si někde našel lepší místo k přespaní. Uklízečka objala ze zadu sochu a zkusila ji nadzvednout. Byla dost těžká. Naštěstí její pokoj byl hned vedle tohoto, nějak ji tam tedy odvěkla. Ve svém pokoji dřevěného muže položila na postel a šla vytříit zvětralé pivo, které se při manipulaci se sochou z láhve vytilo. Pokusila se mu pak z ruky vykroutit láhev, ale nepodařilo se jí to, svíral ji příliš pevně. Nechala tedy láhev láhvi a začala si sochu důkladně prohlížet. Zjistila, že se jedná o skutečné umělecké dílo! Tušila také, že případný majitel může takovouto dokonalou věc časem postrádat a hledat. Nerada by s tím měla nějaké opletačky. Třeba je to jeden z kradených uměleckých předmětů, o nichž tolikrát slyšela v televizi, a někdo si ho zde schoval a zase si pro něj přijde, uvažovala. Přitom sochu důkladně zkoumala a ohmátávala. Přišla přitom na něco, co ji utvrdilo v tom, že socha je vzácné zboží, pro které si zaručeně někdo přijde – buď zloděj, který ji někde ukradl, nebo policie, která je zloději na stopě. Když přejížděla dřevěnému muži po poklopce, otevřela se mu v rozkroku malá dvířka, z nich vyskočila dřevěná kukačka na pérku a několikrát zakukala. V domněnání, že se jedná o rafinované hodiny, hledala

Nastalo
oboustranné
vysvětlování,
které
k ničemu
nevedlo. Muž
ani dívka
necháпали, jak
to, že mohl
mít na několik
hodin podobu
dřevěné
sochy, a muž
tomu
dokonce ani
nevěřil.
Považoval to
v nejlepším
případě za
dívčin blud,
v nejhorším
pak dívku
podezíral, že
lže.

dívka po celém těle ciferník a ručičky, ale nenalezla už nic. Kukačka, když nebylo dotýkáno ono jisté místo, zůstávala také skryta.

Dívka začala promýšlet, jak by sochu z hotýlku propašovala k sobě domů do města vzdáleného asi hodinu cesty autem. Šla na chodbičku, kde byl lepší signál, zatelefonoval svému milému, aby si někde vypůjčil auto, nejlépe nějaké kombi, a přijel.

Zatímco na chodbičce hovořila s milým, socha se proměnila v muže. Posadila nebo lépe řečeno posadil se na posteli a nechápavě se rozhlížel kolem sebe. Nic nepoznával, podíval se, co to drží v ruce, a když viděl, že pivní láhev, zkusil se napít. Pak postavil láhev na zem a snažil se upamatovat, kde je a co se s ním stalo. První věc, na kterou si vzpomněl, bylo to, že mu ti hajzlové pořád ještě nezaplatili. „Prdel,“ řekl hlasitě. Pak ze sebe vychrlil několik sprostých nadávek na adresu neplatící reklamky a sáhl do kapsy pro peněženku. Zkontroloval své finance a viděl, že mnoho již nezbylo. V tu chvíli vstoupila studentka uklízečka, která právě s milým domluvila, že druhý den přijede s vypůjčeným autem pro tu úžasnou sochu. Nevykřikla, spíše při pohledu na obživlou sochu s peněženkou v ruce, jak se tak říká, „oněměla úžasem“.

Nastalo oboustranné vysvětlování, které k ničemu nevedlo. Muž ani dívka necháпали, jak to, že mohl mít na několik hodin podobu dřevěné sochy, a muž tomu dokonce ani nevěřil. Považoval to v nejlepším případě za dívčin blud, v nejhorším pak dívku podezíral, že lže. Dívka chvílemi sdílela jeho obavy, že je duševně chorá. Zapřísahala se však, že nelže, s takovou urputností, až jí nakonec uvěřil. Rozhodli se zajít na panáka a ještě si to všechno trochu dovysvětlit. Muž se na čerstvém vzduchu rozpomněl, že do rekreačního střediska zimních sportů skutečně přijel, aby si odpočinul a odreagoval se po namáhavé práci, za kterou nedostal zaplacení. Dívka řekla, že panáky platí ona, hotýlek jí za její služby peníze dával. Večer strávili v družném hovoru o nejrůznějších věcech a na jeho konci vrávoravě opouštěli putyku jako staří dobří známí, které pojí jistý nevysvětlitelný zážitek.

„Doufám, že se ti to teď nestane znova,“ pravila cestou k hotýlku opilecky pomalu dívka. Muž zrovna hleděl na hvězdy a málem je už začínal nazírat, a nedával tedy moc pozor.

„Co jako jestli se mi nestane?“

„No jestli zase nezdrěvěníš.“

„Prosím tě mě neděš.“

„Hele, ještě jsem ti neřekla jednu věc,“ zablábolilo děvče.

Pod nohama jim křupal sníh, byli do sebe zavěšeni a vzájemně se tak trochu podpírali.

„A co jako?“

„No, hele, to je taková choulostivá věc.“ Při slově choulostivá zvedla dívka ukazováček a naklonila hlavu, aby muži viděla do tváře, kterou měl zrovna skloněnou k zemi, jak nazíral své boty křupající ve sněhu.

„Tak nenapínej,“ zabručel muž. Děsil se, co se ještě o sobě dozví. Nic strašnějšího, než že se přes noc změnil v kus dřeva, si nedovedl představit. A přece.

„Hele, jak jsem tě přitáhla k sobě do pokoje,“ začala opatrně dívka, „tak jsem si tě tak všude jako hladila, abych věděla, jak seš udělaný a tak, víš?“

„Hm,“ zabručel chlap.

„No a když jsem se tě dotkla tam dole, víš, co myslím, jo? No tak tam odsud vylítla dřevěná kukačka a zakukala.“

„Ty si ze mě děláš celou dobu prdel!“ zařval muž na celé rekreační středisko. „Tohle není možný! Ty si vymejšíš! Já tam žádnou kukačku nemám, podívej,“ a začal si rovnou na ulici rozepínat poklopec.

„Šššš,“ klidnila ho dívka. Já vím, že ne, ale předtím jsi to tam měl.

„To je teda vrchol,“ kroutil hlavou chlap, kterému nezaplatili.

Na druhý den se studentka dovolala svému milému ještě včas, než vyrazil. Auto už měl sice vypůjčené, ale vrátit ho nebyl problém. Muž – bývalá socha – ležel při tom tiše na posteli dva kroky od ní a měl před očima neskonale radostnější výhled hodný nazírání a následného sošného ztuhnutí než o dva dny dříve z okna tohoto, v jeho domněnkách stále ještě předválečného srubu.

Nejednalo se mimochodem o předválečný srub, pokud bychom pedanticky netrvali na tom, že zcela jistě někde k nějaké válce došlo i po výstavbě tohoto objektu v padesátých letech dvacátého století.

Co v nás se to bojí přestat být? Co tak strašně lpí na žití se všemi jeho schodišti a sluncem, jež na ně svítí nebo nesvítí? Co v nás se touží přesypat, jak písek z hodin do věcí s veškerou jejich nehybností do kamenné nesmrtelnosti? Záblesky vědomí, to je, oč tu běží. Vědomí – to jsme my.

Reflektor mladých

V sauně seděli vedle sebe Michal Semín a Milan Kozelka. Kozelka nevěděl, kdo je Semín, Semín nevěděl, kdo je Kozelka.

Kozelkovi přišlo, že je tepla ještě málo, sundal si kabát a šel si sednout o schod výš, nad Semína. Ten se při přemísťování otočil a se strachem

řekl: Pane, pokud se k tomu chystáte, nepřeji si být sodomizován.

Kozelka tím byl tak vyveden z konceptuálního konceptu, že nevěděl kam s rukama a mimoděk se dotkl svého penisu.

Semín vykřikl: Svatý Josefe, stůj při mně! Už papež Pius XII. blahé paměti prohlásil, že „největším hříchem současného člověka je ztráta vědomí, že hřích existuje“.

Kozelkovi se však mezitím vrátila performerská forma a ležérně prohodil:

S přetahováním předkožky není třeba spěchat!

Semín znejistěl, protože o přetahování předkožky žádná encyklika nepíše.

V té chvíli vešel do sauny Tomio Okamura. Odložil ručník a Okamuru.

Zůstal jen Tomio. Vzal Kozelku a Semína za ruce a zašeptal: Chlapi, tak nám ten den D pěkně začíná!

Milan Kozelka r. (čti replikant)

Třikrát Jedna věta, rok 2009

loňském roce doprovázel jednotlivá čísla magazínu **Revolver Revue** specifický projekt **Jedna věta**.

V něm se tři vybraní autoři pokoušeli naplnit zadání Viktora Karlíka z redakce RR: zapísat během roku 2009 každý den jednu větu.

Věty do svých sešitů zapisovali Jaroslav Formánek, Vít Kremlička a Ivan Matoušek. Podobné zadání na první pohled působí jaksi artistně, připomíná nějaký cvičební úkol na způsob výtvarných etud z akademie. Pro vybrané autory šlo však pouze o nápoředu k pozorování skutečnosti. Psaní jednotlivých vět se jim stalo bezprostředním kontaktem s realitou. Nejen s realitou ve světě, ale také s realitou vlastního myšlení, paměti a kreativní fantazie.

Prozaické žánry bývají, s výjimkou největších autorů, navlečeny na převažující styl, vzor a způsob „jak správně psát“. Ten ovšem každá doba definuje poněkud jinak. Lze to celkem dobře dokázat na jednotlivých etapách vývoje prózy v obvykle silně uzavřené české societě. Máme zde například záplavu sociálního románu z doby první republiky, kde jsou všechny ty továrny, stroje, ožebračování dělníci apod., zachycování natolik mechanicky, jakoby autoři od sebe přebírali jeden vzor konfliktu, téma i zápletku naprosto bez myšlenky. V šedesátých letech minulého století to zase byly nejruznější formy Žertů atd. Cosi podobného jistě platí také pro naši dobu, aniž bychom si to možná plně uvědomovali.

Autorský sestup k limitům jedné věty je v tomto směru očišťující. Mnohá věta z těch sešitů může znamenat jednotlivé originální autorské vykročení, současně záznamy v jednotlivých sešitech průběžně „intervenují“ s pamětí a uvažováním autorů, kteří je zapisují.

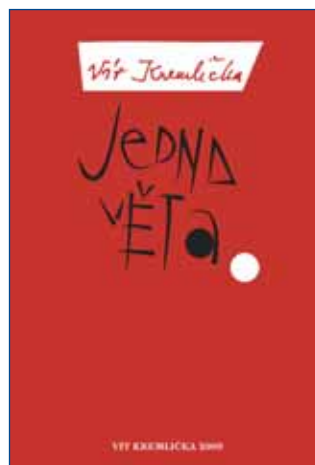
Nejstarší z autorů **Ivan Matoušek** (nar. 1948) pojal celou věc snad nejliterárněji, je

trati

zde cítit jakýsi odstup. Mezi větami místy poněkud artistními probleskuje silné existenciální téma, psaní je ovlivněno osobní krizí, kterou prochází na začátku roku, kdy mu umírá kdosi velmi blízký, koho však nejmenuje a nehovoří o něm. Není to ve větách výslovně dokumentováno, přítomnost tíživé nemoci a smrti zde je však zřejmá: „4. květen: Pět dní kolem nás ve stále menších kruzích obíhá smrt, která se jmenuje Návrat domů.“ Je mu dáno se vyrovnávat s touto ztrátou, zacelovat prázdné místo. Matoušek ve svém sešitu naznačuje vymezení autorského subjektu, jeho předurčení být v průsečíku země a nebe, na průsečíku horizontály a vertikály: „7. srpen: Sluneční paprsky letí pod větvemi smrků a tiše září na spadáném rezatém jehličí.“, a například „17. srpen: Marně toužím po věčnosti, a přitom vím, že existuje všude kolem nás.“

Jaroslav Formánek (nar. 1960) je, coby redaktor kulturní rubriky týdeníku Respekt, díky svému povolání jaksi o poznání více vláčen světem, do sešitu píše o mnoha svých cestách. Také zde hraje roli téma včlenění vlastní autorské osobnosti do daného času. Formánek je v roce 2009 mnohem akčnější než Matoušek, nicméně každodenní zapisování také jeho vede k řadě vzpomínek a paralelnímu putování časem vlastní paměti. Autorsky je více spjatý s děním jednotlivých dní, je více deníkářský. Zapisuje více každodennost, aby byl současně schopen odbočovat k reflexi, například „23. leden: V eseji Loutky boží nebo čí? Josef Šafařík píše, že ‚technik, odborník, profesionál – prototyp lidské existence ve vědeckotechnické civilizaci – vylehčený bytostně mimo dobro a zlo, neodpovídá za to, co a proč dělá, ale jen jak to dělá,‘ přidejte k tomu politika a pochopíte, proč se mně směrem načrtnutým těmito spasiteli ani za nic nechce.“ Zpřítomňuje se mu atmosféra minulosti, zejména při cestách českými končinami: „5. července: Cesta do Tábora železničním kupé, které určitě ještě pamatuje cvičenky a cvičence posledních československých spartakiád, přičemž hlemýždí rychlost vlaku zase vyvolává vzpomínky na železniční přepravu vojáků Československé lidové armády do vzdálených vojenských prostorů.“ Formánkovo světoobčanství je sympatické, přitažlivé a inspirující: „10. září: Celý den jsem mlčel a nedělal nic jiného, než pozoroval proměnlivé barvy provensálské oblohy, půdy, bílých skal a keřů divokého koření, vinné révy, mořských řas, písku, škeblí, ústřic, hřebínků vln i dálky, jež se nad nimi táhne někam za obzor.“ Formánek naštěstí není snobský, pohlednice z po-

dobných cest se střídají s náhledy od pražských zadních dvorků, ze sirého východu Slovenska, z řady dalších antiiluzivních míst.

Nemladším mezi autory těchto tří sešitů je **Vít Kremlička** (nar. 1962). Jemu soustředění na daná pravidla vydrží jen několik úvodních dní měsíce ledna. Už k datu 10. 1. jsou zápisky v třídní knize sporadické, avšak o to barvitější. Kremlička poznává: „14. leden: (...) vy šunty rovně točíte, člověk umělec se stává sebestravující hvězdou, která nemá oporu ani zastání v celém kosmu – nejhorší splynout s normou a všeobecně přijímanými názory.“ V únoru a březnu jsou stránky kroniky vytrhané a také v ostatních měsících sledujeme jakýsi existenciální cancák básníka v Čechách. Umělec jeho druhu je vlastně dobrodruhem, Kremlička je na mizině. Je bez důchodu, jakožto zázemí sice skromného, ale přece jen zázemí Matouškova, a současně je na hony vzdálen vnější exkluzivitě Formánkova redaktorského postu. Kremlička je na mělčině, odkázan na své schopnosti přežít v české divočině. Je tak podoben mnohým, kteří však obvykle nemívají tolik energie a drive: „2. července: Dlouho přšelo, ulovení čtyři okouni – ale přišel o několik nástrah koupenných, začnu si vyrábět nástrahy vlastní; jedna třpytka má cenu živobytí na den.“ Nebo: „22. července: Dnešeg nádherný – v tůni štika přehryzla vlasec, za chvíli zas – nu, tak wokouni, U Roubalů pivečko, rozmítám.“ Kremlička se distancuje od světa „funkcí“ a funkcionářů, je outsiderem, ale jaksi v centru sebe sama. Svými jazykovými gesty obkličuje slepou skvrnu osudu, z níž snad právě pramení tvorba, slova a inspirace. Takové vířivé ohnisko svobody konvenčnější autor obvykle nechává stranou svého veřejného já. Kremlička svým specifickým způsobem pokouší vyjádřit cosi podstatného, byť jeho konfrontace s osudem místy poněkud pozbývá srozumitelnosti. Občas se daří více, občas méně. Pro Kremličkův rok 2009 platí: „12. října: Mám yá tedy život – Hnojář mě zasypává přízní.“

V těchto sešitech jde o techniku psaní a paměti. Črtá se tady pravda o světě, jaký je. Psát je možné. Sešity RR Jedna věta jsou experimentem, který se podařil.

Zdeněk Mitáček

Z antikvariátních banánovek

N
ad
le
dovce
m

Část v cizozemí
žijících Slovanů,
hlavně Čechů,
rakouské státní
příslušnosti, jala se od
začátku války chovati
k Rakousku, své vlasti,
nepřátelsky. Nestoudná
agitace proti císaři a říši byla těmito

ALBUM VELEZRÁDCŮ

VELEZRÁDNÉ REJDY ČECHŮ
ZA HRANICEMI.

S PŘEDMLUVOU

FLORIANA ZAPLETALA,
ŠTÁBNÍHO KAPITÁNA ČESKOSL. VOJSKA NA RUSI
A BÝV. REDAKTORA „ČECHOSLOVÁKA“
V PETROHRADĚ.

1919.

NÁKLADEM ALOISE HYNKA, KNIHKUPCE V PRA

živly organisována na širokém základě. Aby bylo postaráno o to, aby všechny
ony osoby, které kryjí svou zemězradu ochranou nepřátelské, po případě
neutrální ciziny a nyní nemohou býti podrobeny zaslouženému trestu, byly
vedeny v patrnosti, aby pro případ návratu byly hnány k zodpovědnosti (§§
36. a 38. trest. zák.), funguje z rozkazu c. k. místodržitelského presidia,
podací čís. 20.726 ze 7. května 1915, hlavní úřad pro ochrannou službu
vyzvědačskou u c. k. policejního ředitelství v Praze.

Album velezrádců

Přítomné sestavení přináší v abecedním pořádku asi 1400 těchto osob, súčasťněných velezrádných rejdů, s uvedením přičítané jim skutkové povahy. Jest míněno jako obsáhlé udání, odevzdané příslušným vojenským soudům, aby byla zavedena patřičná trestní řízení. Na druhé straně tvoří toto sestavení také důležitý stihací nález pro civilní a vojenské orgány, které tím nabývají jisté patrnosti a bezpečné základny pro svá pátrání. Vydává se c. k. místodržitelskému presidiu, úřadům 1 – 14, 72 – 87 rozvrhovatele z 19. prosince 1916, čís. 26.000, vnější služby vyzvědačské, c. k. místodržitelskému presidiu v Brně, c. k. zemskému presidiu v Opavě, c. k. okresnímu hejtmanství v Čechách, c. k. četnickým velitelstvím v Praze, Brně a Opavě, c. k. četnickému stanovištnímu velitelství v Praze, c. k. censurám ve Feldkirchu, Vídni, Těšíně, c. k. pohraničnímu policejnímu komisařství v Podmoklích, Chebu, Bohumíně nádraží, nádražnímu komisařství v Solnohradě.

Albrecht Miloslav. Bližší rodopis neznám, truhlář, domnělý Čech, ruské státní příslušnosti, v Lucku, Volyňsko, usedlý, poslal u příležitosti II. Kongresu Jednoty československých spolků v Rusku ze Zubovčiny, blahopřejný telegram následujícího obsahu: „Jménem svého hasičského velitelství pozdravujeme nejvřeleji všechny delegáty českých spolků, které pracují na poli uskutečnění národního snu. Přeji plný zdar! Albrecht.“ (Místodržitelské presidium v Praze, 4./3. 1916, č. 6708.) H. ú. Praha, č. 978 ex 1916.

Anýž Jan. 1875 v Kvani, okres rokycanský, narozený a tamtéž příslušný, rolník, sloužil u c. k. domobraneckého pluku čís. 38, 9. pochodová setnina. Jest internován jako lesní dělník u Molčanského lesního úřadu Kordon, Žukov, gubernie Tomská. Po jmenování, který jest zřejmě v ruském zajetí, bylo pátráno nezávislými osobami ve vlastizrádném, v Rusku vycházejícím časopise „Čechoslovan“ čís. 424 (17.) června v rubrice „Hledají se“. H. ú. Praha, číslo 1879 a 3715 ex 1916.

Barvíř Vilém. Nar. 1881 ve Zlíně na Moravě, kožešník, nyní v Londýně. Bratr Josef je farářem v Banově u Uherského bro-

Cacek napsal Karlu
Vrátnému v Kurově
čís. 88 několik
dopisů, k nimž
přikládal vždycky
výstřižky
z amerických, zde
zapovězených novin.
Na jedné straně
takového výstřižku
jest obraz
francouzské
ošetřovatelky, jež
prodává svůj polibek
za 200 dolarů,
kterýžto obnos
věnovala sirotkům po
padlých vojínech
republiky. Na druhé
straně kritizuje ostře
poměry v Čechách,
vzhledem k rekvisicím
životních potřeb.

du, druhý bratr je řezníkem v Hranicích. Súčastnil se Rakousku nepřátelské demonstace v Londýně jako praporečník. Je také zobrazen na pohlednicích. Člen Českého klubu v Londýně. Má v Zlíně domek. Místodržitelské presidium v Praze z 6./12. 1915, čís. 48.959. (Vojenský zástupce voj. Velitele ve Vídni z 18./8. 1916, čís. Špion. 3641/15.) H. ú. Praha, č. 319 ex 1915

Benda Josef. Narodzený 22. ledna 1892 v Lounech, krejčovský tovaryš, usedlý od 14. dubna 1914 v Basileji. Súčastnil se 3. ledna 1915 v Bernu odbývané konference delegátů českých spolků ve Švýcarech, na níž mluvilo se kromě jiných věcí o založení listu „L'indépendance tchéque“ a pařížské Národní radě čechosloveských spolků, svolání českého kongressu do Paříže a samostatnosti Čech. (Místodržitelské presidium, Praha, 28./10. 1915, č. 44.571.) H. ú. Praha, čís. 1234 ex 1916.

Bornemissa Vladimír. Narodzený roku 1886 v Stubiczi u Varaždína, bytem v Cincinnati. Studoval v Záhřebě reální gymnasium. Jeho chování nebylo dobré. Opustil Záhřeb bez vědomí svých rodičů. Uzmul prý v Marbachu (Bavory) v kostele peníze z pokladnice na milodary. Od podzimu 1906 až do konce dubna 1907 pracoval v Basileji jako korrespondent u zastupitele vystěhovaleckého podniku „Natural“ v Ženevě. Jest přívržencem anarchistických idejí. (Polic. říd. ve Vídni, 14./1. 1914pod čís. 45.) H. ú. Praha, č. 570 ex 1916.

Brabec Bohumil. Herec, narozený roku 1883 v Praze, příslušný do Týniště, okres Přeštice. Zdržoval se prý před vypuknutím války v Rusku. Dle přípisu Pomocného komitétu pro válečné uprchlíky z 20. října 1915 č. 3060, došlého obecnímu úřadu v Týništi, byl prý objeven rakouskou hlídkou r. 1915 s rodinou v největší bídě ve volyňských lesích v Rusku a dopraven pak do Prahy. Je možná totožný s hercem Brabcem, který se při vypuknutí války přihlásil do České Družiny. (Odd. gen. št. voj. velit. Praha, 7./4. 1916, čís. zahrani. špionáže 1032) (Místodržitelské presidium, Praha, 4./3. 1916, čís. 6708.)

Cacek Antonín. Obuvník, narozený 20. května 1897, Kurov, tamtéž příslušný, usedlý v Táboře, South Dakota, Severní Amerika. Odstěhoval se před třemi lety do Ameriky. Cacek napsal Karlu Vrátnému v Kurově čís. 88 několik dopisů, k nimž přikládal vždycky výstřižky z amerických, zde zapovězených novin. Na jedné straně takového výstřižku jest obraz francouzské ošetřovatelky, jež prodává svůj polibek za 200 dolarů, kterýžto obnos věnovala sirotkům po padlých vojínech republiky. Na druhé straně kritizuje ostře poměry v Čechách, vzhledem k rekvisicím životních potřeb. V jednom dopise sděluje Cacek Vrátnému, že právě slouží na farmě a že má v úmyslu dát se najmout k tamějšímu vojsku. (Místodržitelské presidium, Praha, 27./3. 1916, č. 9583.) H. ú. Praha, č. 1437 ex 1916.

Černý Oldřich. Číšník, narozený 20. července 1890 v Krásném Březnu, okres Ústí, příslušný do Ústí, syn pivovarského stáčeče Františka Černého v Ústí-Krásném Březně, Ludwigova ulice č. 1628, byl posledně zaměstnán v Royal Suchot Hotel, Liphook v Anglii. Vstoupil 31. října 1914 do VII. Setniny I. pluku francouzské cizinecké legie, byl 3. května 1915 raněn a potom v Hôpitalu auxiliaire Nr. 22 v Pithiersu, Department

Loret, Francie. H. ú. Praha, č. 619 ex 1915, 1152 ex 1916.

Čila Antonín. Narozený r. 1883 v Nové Pace, opustil asi před 6 lety Prahu, odstěhoval se do Ruska, kde byl ustanoven v Oděse profesorem a gymnasiu. U příležitosti Sokolského sletu navštívil r. 1912 Prahu, aniž vyhledal své nevlastní matky, bydlící v Nové Pace č. 402. Před vypuknutím války psal jí, že ji navštíví, neučinil to však. Dle přípisu vojen. návladn. c. a k. vojen. veliteli ve Vídni z 29. prosince 1915 je členem České Družiny v Rusku. Nedopatřením ruské pošty došlo Ústřední dotazovně po zajatcích, Antonínu Čilovi adresované psaní, jehož obsah zní: Milý Antoníne! Posílám Ti srdečný pozdrav. Jsem, jak je Ti snad známo, přidělen veliteli II. Setniny G.M. Pavlovu, prozatím k IV. četě. Jsme již delší dobu ve vesnici Neledově u IV. divise a nedělám ničeho. Hoši chodí jen na karaul (má znamenati stráž), ochraňovati cukrovar, aby nebyl roznesen kozáky a civilisty. O tom, co se děje ve světě, nevíme téměř ničeho; naše divise je společně s 99. sborem na odchodu k 13. armádě a má velmi řídké zprávy, jako by vůbec pozbyla spojení se světem. Prosím Tě, Antoníne, napiš mně, jak se vám tam všem pod novým velitelem daří, jak to dopadá v Rusku, kde jsou Tuček, Orsagh atd. Právě nyní dostal jsem úkol. Jdu asi s 20 lidmi na první výzvědy – trochu daleko – nevím ještě, co bude dále. Zatím měj se hodně dobře, srdečně Tě zdraví Tvůj ... (Podpis nečitelný.) Na zdar, Neledov 30. června 1915. Místodržitelské presidium v Praze, 13./12. 1915, čís. 51.114) H. ú. Praha, č. 511 ex 1915, 116 ex 1916.

Deslysová Gaby. Pseudonym, správně Hedvika Navrátilová, tanečnice, nar. 31. října 1884 v Hor. Moštěnicích u Přerova (Morava), příslušná tamtéž, katol., svobodná. Zdejší úřadem byla zabavena anonymní dopisnice, adresovaná redakci pražského listu „Čech“ a touto redakcí předložena. By-

la opatřena razítkem Scotland, S.-Dacota, 2. září 1915 a na vnější straně byl nalepen výstřižek tohoto obsahu: „Čech“ ze dne 18. července píše: Gaby Deslysová, bývalá přítelkyně portugalského krále, dlí za války v Londýně. Ježto tanečnicím i prvého řádu za válečného ruchu nedaří se valně, nalezla vynalézavá kráska nové zaměstnání. Dala se do služeb anglické vlády, jež verbuje válečné dobrovolníky a za slavnosti rekrutů v paláci Combervillském slíbila dle B.T. každému hubičku, když vstoupí do vojska. Svůj slib udatně plnila a políbila každého nováčka.“ – Na vnitřní straně dopisnice je nalepena velezrádná česká známka o 1 cm „For the relief of Bohemia“. Její příbuzní odstěhovali se asi před 25 lety do Havan u Budapešti, kde jest prý její otec zaměstnán jako topič. H. ú. Praha, č. 2169, 3083 ex 1916.

Dufek. Rodopis neznám. Přešel prý v prosinci 1914 na Dunajské frontě k Rusům a konal za vpádu do Tuchova (Halič) vyzvědačskou službu. (Soud 4. armádního etapního velitelství, polní soud 56, 2./7. 1915, čís. výn. 3248 res.) Soud c. a k. 26. zeměbranceckého divisiního velitelství 3./10., polní pošta 24, čís. zahr. Špion. 46, 6./115. res. H. ú. Praha, č. 675 ex H. ú. Praha č. 675 ex 1915, 923 ex 1913.

Eschig Max. Hudební skladatel, Paříž 13, Rue Lafitte, 45 letý, příslušný do Opavy, katolík, žije dlouhou dobu trvale v Paříži, třebaže je Němec, pokoušel se písemně obstarati si z Opavy potvrzení své české národnosti, aby mohl se dožadovati přízně pařížských Čechů. Označuje se také v jednom oběžníku jako Čech. (C. k. voj. zástupce c. k. vojenského velitele ve Vídni, 11./8. 1916, čís. 3641/15.) H. ú. Praha, č. 1336 ex 1916.

F. Heřma (Hermína) (příjmení neznámo). V ženské příloze „Američana“ z 25. března 1915 jest posuzován román svrchu jmenované Rakušanky. Obdržela prý od národohospodářského ústavu v Praze stipendium

Hoši chodí jen na
karaul (má
znamenati stráž),
ochraňovati
cukrovar, aby nebyl
rozesen kozáky
a civilisty. O tom, co
se děje ve světě,
nevíme téměř
ničeho; naše divise
je společně s 99.
sborem na odchodu
k 13. armádě a má
velmi řídké zprávy,
jako by vůbec
pozbyla spojení se
světem. Prosím Tě,
Antoníne, napiš mně,
jak se vám tam všem
pod novým velitelem
daří, jak to dopadá
v Rusku, kde jsou
Tuček, Orsagh atd.

V 18. čísle
tohoto
časopisu
z 17.
července
1916 jest jím
uveřejněn
pod názvem
„Historka
o obraze
císaře
Františka
Josefa I.“
Feuilleton
velezádného
a veličenstvo
urážejícího
obsahu.
Anarchista.
H. ú. Praha,
č. 4456 ex
1916.

250 fr. na podporu svých studií v Paříži. Byla internována, avšak zase propuštěna, byla činná nějakou dobu jako ošetřovatelka ve francouzském lazaretě a míní nyní odebrati se do Srbska k svému ženichu, setníkovi Branku Jeffičovi. (Místodržitelské presidium v Praze, 13./8. 1915) H. ú. Praha, č. 1176 ex 1916.

Fibigar Alexandr. Rodopis neznám. Obuvník. Desertoval v roce 1913, když sloužil na okupačním území, od svého sboru na Černou Horu, přihlásil se později zase dobrovolně a byl odsouzen k 6 měsícům těžkého žaláře. Nastoupil ve válce k c. a k. pěš. pl. 98. Jeho oba bratři žijící v Americe, psali otci Josefa Fibigara v Dlouhé Třebové, čís. 38, velezádné dopisy. (Okresní hejtmanství v Lanškrouně z 10./11. 1914, čís. 568 pod. 23-63 – 20./11. 1914, místodržitelské presidium v Praze, 23./11. 1914, čís. 33.020) H. ú. Praha, č. 1074 ex 1916.

Fischer Josef. Nar. 1870, majitel uzenářství v Curychu, prý švýcarský státní občan. Súčastnil se protirakouské masopustní zabijačky. (Oddělení generálního štábu c. a k. voj. celit. V Praze 17./9. 1915, čís. 1347) H. ú. Praha, č. 638 ex 1916.

Gasperič Antonín. Rodopis neznám. Srb, rakouský státní příslušník. Usedlý v Ženevě, rue Granghes, čís. 8. Je prý zaměstnán u německého oddělení Červeného kříže a nazývá se „employé de la croix rouge“. Koná nepřátelským státům vyvědačské služby prostřednictvím prof. Masaryka, případně Sychravy. Jeho rodiče bydlili prý v Terstu. („Sdělení“ čís. 14. z 16./3. 1916.) H. ú. Praha, čís. 1441 ex 1916.

Grabmüller František. Narozený r. 1877 v Hoře, okres strakonický, příslušný tamtéž, krejčovský tovaryš, zdržuje se právě v St. Havlu ve Švýcarech, je prý spřátelen s Františkou Kropáčkovou, pronásledovanou pro velezádu. Grabmüller je majitelem cestovního pasu od c. a k. rakousko-uherského konsulátu ve Vídni z 15. ledna 1915, odcestoval na začátku listopadu 1915 z Mnichova přes Lindavu-Rohrschach do St. Havla a vrátil se koncem listopadu zase do Mnichova. Za několik dní odcestoval do své vlasti do Hory a později vynořil se zase v Mnichově. Cesty Grabmüllera, který je Čech, nezdají se vylučovati, že jest ve styku s českými, státu nepřátelskými frakcemi v cizině. H. ú. Praha, č. 3527 ex 1916.

Gruša dr. Rodopis neznám. Usedlý v Americe, odcestoval jako lékař česko-americké lékařské výpravy do Srbska. Tato expedice, která odebrala se pod vedením dra. Jana Rudiše-Jičínského při vypuknutí války do Srbska a tam působila v lazaretech v Ueskübu, později v Niši, vrátila se 22. září 1915

přes Athény, Gibraltar do Ameriky, kamž dospěla v říjnu 1915. Dle sdělení, přišedšího Libuši Korovcové, dceři hostinského v Písku, Jeronymova ulice čís. 431, od jistého Synáčka, člena této výpravy, byla v měsíci prosinci 1915 vyslána Američanem Forthinghamem nová pomocná výprava na Černou Horu, k níž přináležel opětně dr. Gruša. Dle sdělení zaslaného Libuši Korovcové jistým Josefem R. Knedelhansem z New Yorku, zahynula tato výprava v přístavě San Giovanni di Medua na italské válečné lodi „Italia“, následkem vybuchnuvší miny. (Místodržitelské presidium v Praze, 10./5. 1915, č. 21.417; c. k. okresní hejtmanství v Písku, 19./2. 1916, čís. 270-pod. H. ú. Praha, čís. 780 ex 1916.

Hašek Jaroslav. Narozený 10. dubna 1883 v Praze, příslušný do Mýdlovar, okres budějovický, žen. (rozvedený), štíhlý, má černé vlasy, právě takový knír, hnědé obočí, modré oči, klenuté čelo, špičatou bradu, tupý nos, mluví česky, německy, francouzsky, maďarsky a trochu polsky. Povoláním redaktor. Je v ruském zajetí a je spolupracovníkem v Kijevě vycházejících novin „Čechoslovan“. V 18. čísle tohoto časopisu z 17. července 1916 jest jím uveřejněn pod názvem „Historka o obraze císaře Františka Josefa I.“ Feuilleton velezádného a veličenstvo urážejícího obsahu. Anarchista. H. ú. Praha, č. 4456 ex 1916.

Připravil civilní strážník ve službách
c. k. státní policie Brettschneider

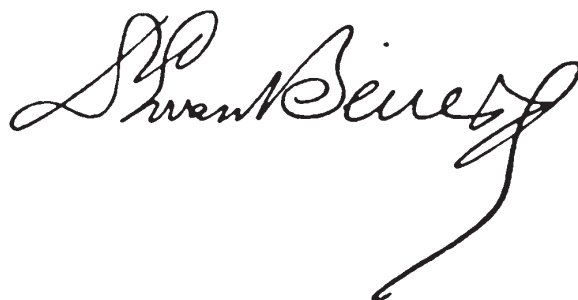
Důkazní materiál Důkazní materiál

*Ž*e není dost důkazního materiálu? Kdo to tvrdí? Každý má někde schované důkazy. Jen o nich vědět a vyznat se v nich. Snést důkazy jako když listí padá na podzim ze stromů, moje milá.

A důkazy jsou lepší než slova. Místo keců je lepší zírat. Zírat na to, jací jsme také byli.

1) Na tomhle plakátku, vydaném Českou ligou proti bolševismu, není zajímavý obsah, ale rok vydání. Organizace vznikla na začátku roku 1944, v době, kdy už to pro Němce nebyla moc velká legrace, a tak bylo Německo prezentováno jako zachránce Evropy a jejích kulturních hodnot. Nejznámějším „produktem“ byl plakát s textem *Zachvátili Tě zahyneš*, kterážto průpovídka přežila osvobození, rok 1948, rok 1968... Hej miláčku, pojď za mnou, zachvátili Tě, zahyneš! Ale pozor, že by v roce 1944 prošlo jméno E. Beneše v protektorátní propagandě? Co je to za historické šarvády?

„Rozumí se samo sebou, že jsme proti teroru bolševickému, že jsme proti každé anarchii a bolševismu, jak se vyvinul v Rusku a který měl nesmírně zlé následky po mnoha stránkách. Rozumí se samo sebou, že musíme proti této anarchii bojovat skutečně energicky.“

Pronešeno v parlamentě v roce 1920 dr. Benešem.
Vydáno v roce 1944 Českou ligou proti bolševismu.

ZÁPADOMORAVSKÉ TISKÁRNY, n. p. V BRNĚ,
TÝDOD 21 - BRNO - VESNÍK

VESNICKÉ NOVINY

ZPRAVODAJ OKRESU BRNO - VENKOV

Číslo 10

V Brně 19. března 1953

Cena 1 Kčs

**Soudruh
Klement GOTTWALD
nezemřel - šel jen
za J. V. Stalinem.
Jeho dílo
je nesmrtelné ...**

Soudruzi,
slyšte denní rozkaz rodné strany:
V šik pevný semkněte se!
K zítřku směle - vpřed!
Jak život Gottwaldův
nám byl tou nejvěrnější zbrani
i v letech poroby
i v letech budování -
Smrt jeho budiž nám
tím nejpevnějším pancéřem!

PO SMRTI NEJDRAŽŠÍHO

Když jsme na počátku minulého týdne v pondělí dopoledne, naplnění velikou bolestí a hořem ve svých myšlenkách, provázeli s bratrským sovětským lidem předrahaého soudruha Šalina na jeho poslední cestě, nikdo z nás netušil, že na sklonku téhož týdne v sobotním dopoledni staneme se bezprostředními postiženími nového velikého neštěstí ve své rodné zemi - že ztratíme našeho milovaného soudruha Gottwalda.

Přetěžká je naše nová bolest, která nás prochvívá, převeliká je naše neštěstí, které nás postihlo, nenahraditelná je ztráta, kterou jsme utrpěli, nepopsatelné je naše hoře, které nelze vyjádřit. Vždyť jsme v osobě soudruha Gottwalda ztratili našeho osvoboditele a budovatele - vůdce a učitele, otce - bratra - soudruha, člověka nejdražšího a nejbližšího, člověka zlatého, šlechetného a bojovného srdce, srdce milujícího dobrého člověka - plodnou práci - trvalý mír!

Bezmezná je naše bolest, nezměrné jsou naše slzy. Pláčem a pláčem, pláče celý národ a nikdo z nás se za své slzy nestydí. Jak by mohl neplakat každý náš člověk, který má v těle aspoň kousek cti a v srdci aspoň trochu lásky a vděku, při pohledu kolem sebe, kde všude vidí a pocituje účast poctivého a neúnavného pracovníka a hospodáře, všude kol sebe jen důkazy otcovské starosti a péče o šťastnější a krásnější naši budoucnost?

Jak by mohli neplakat, každý náš otec nebo matka při pohledu na své dítě, jehož radostně žitý den nebo klidný spánek, ochraňovala ruka bdělého strážce míru?

A proto pláčem, pláčem všichni, ale neklesáme. Nevýslovná bolest vytváří v nás nevýslovnou, dosud nepoznanou sílu, sílu žhavenou a zocelenou právě nevýslovnou bolestí těchto přemutných dní. Sílu, která nás spojuje v celek, schopný konat a vykonat divy.

Pláčem a přitom hrdě a pevně hledíme vstříc další budoucnosti - dalším vítězstvím, ve které věříme celou svou gottwaldovskou vírou, vírou spravedlivých, kteří nakonec jistě zvítězí. Věříme a víme, že naši nepřátelé se zase zklamou, jak se dosud vždy zklamali.

Přísný, ale předobrá a převeliký učitel sice zemřel - ale ukázal a vytýčil cestu, cestu správnou a přesnou, která je před námi.

A jestliže jsme ve velké síle a odhodlanosti stvrdili přísahu nad hrobem Stalinovým, desateronásobnou silou a odhodláním stvrdíme novou přísahu - přísahu nad hrobem Gottwaldovým.

Jím vytýčené a započaté dílo nikdy nezcizíme - ale srdcem, myslí, činem čestně dobudujeme!

Napsal O. Svoboda, poslanec NS a předseda ONV,
Foto ČTK - Iniciálky M. Mička

2) I Vesnické noviny, zpravodaj okresu Brno-venkov, zesmutněly ze skonu velkého vůdce československého proletariátu, Klementa Gottwalda. Nejstrašidelnější na tom je text v rámečku:

Soudruh

Klement Gottwald

nezemřel - šel jen

za J. V. Stalinem.

Jeho dílo

je nesmrtelné...

To není vtip. Vtip je, kam vlastně odešel Stalin, když komunisté nebe znárodnili a peklo rozorali. To je otázka za milion bodů.

3) Moták, psaný tužkou na cigaretovém papíře. Březen 1958. Adresát dostal 15 let za letáky. Prošel všemi těmi lágry, jejichž jména dnes zní jak názvy z nějakých westernů. Z piety nepřepisujeme, ale když se vám podaří přečíst pár řádek, v pořádku. V pořádku pro nás, ne pro ty, kteří tím vším prošli.

NA OBLEČENÍ, PORAD SEM ČEKALA ŽE TI BUDU BÁLIT
CO S RUKA VŠECHNO SEM MĚLA PRICHYSTÁNY, ALE SEM
SE SKLAMALA A TED SEM JINĚHO NIC NEMĚLA, TAK
CO SEM MĚLA DOMA, ABYCH TI TO HNED POSLALA, KDYŽ TO
DOSTAL A PRISTE TI POSLU BUCHTY, TO PRADLO VUBEC
SEM NEDOSTALA PŘES SE! TED SEM TI NECHALA
DELA DĚKNO SVĚTR NA NEDELI, VŠECHNO BUDEŠ
MIT, JENAT JSI SI Z DOMA, CO ZDE BUDU JEŠTE NA
TOM SVĚTĚ ABYCH MĚLA MOJE STÁRI KLIDNÝ A TE
ŠIT SE JEN S TEBOU, TY ZNAMKY JTI POSILAM A NEJAKÉ
PODOBENKY, BUDU TI POSILAT SALS V SIĚHNÍ KAMARADI TE
DRAVÍ, MARENKU SÚLCOVÁ A U HROUZKU A VČICHNÍ Z ROD
INY ANIČKA LOZINEK A TVA MAMINKA V ROUCNĚ TELIBA
NA TVOJI MÍLOU A TAK DRAHOU TVÁR MŮJ CHLAPEČE!!!

Už jsme s »pankáči« světoví?

Nedávno jsem na Staroměstském náměstí uviděla zvláštní průvod. Kolem mne procházela tlupa klaunů s různě zbarvenými vlasy. Půl hlavy na zeleno, půl na modro. Obočí černé jako uhlí. Šaty samé cvočky. Jenom chyběla firma oznamující, který

cirkus k nám zrovna zavítal. V průvodu, nebo co to bylo, jsem však postrádala opice a slony, které v osvětlené manéži tak obdivujeme. Cestou domů jsem však dospěla k názoru, že zřejmě šlo o obyčejnou hloupost.

M. P., Praha 3

4) Normalizace z Večerní Prahy. Přelom sedmdesátých a osmdesátých let. Československo. Buď za železnou oponou, nebo na straně pokroku. Jak chcete.

(Z pracovního stolu

Karla Paulíka)

Nova Liszt a Wagner...

ad
le
dovce
m

v Piešťanech

1.

Tak Franzi,
co říkáš
na to zvýšené
DPH?

2.

Zatím na to nemám názor, Richarde.
Ještě jsem nemluvil se svým osobním
trenérem.

3.

To já jsem si už
preventivně zvýšil 20 kg
na benchpressu.

N
ad
le
dovce
m

Přečteno

va játra na břicho, tak by mě za pár chvil odvezli do nemocnice s omrzlinami.

Jeho souborné dílo vydával nejdříve Odeon, pak Český spisovatel, Mladá fronta a nakonec to spadlo na Paseku. Svazek *Psáno na pohlednice II* (Paseka: Praha–Litomyšl, 2000) mně ale do očí natáhl tolik světla, že se budu muset kvůli kalibraci pohybovat jenom v přítmí.

Kolářovy pařížské texty z období 14. 3. 1985–5. 4. 1987. Běla Kolářová se už mohla vrátit do Paříže, ale Kolář jí pořád psal „na pohlednice“, i když se klasický deník (kdy a kdo) proměňuje ve skicář úvah.

21. 5. 85

Abych nezapomněl, také Erika přinesla rukopis. Ivan Jirous „Mágorova labutí píseň“. To si počtu! Dej mi, bože, trpělivost – večer k Běle na večeri.

22. 5. 85

Jirousovy rýmováčky nestojí za slovo.

25. 5. 85

Dopis pana Hvíždaly, neuvěřitelné, čím vším se dovedou lidé zaštitit a jaké zásluhy mají. Vždycky jsem si myslel, že záchody jsou na vyprazdňování, ale pro některé lidi jsou vítanou ochutnávkou.

30. 5. 85

Škvorecký poslal Havla a Kunderu, u obou knihách jsem se domníval, že bych je měl znát. Snad jsem doufal, že Havel ze sebe alespoň v kriminále shodí slámu častušek a půjde do sebe, v sobě vězí až po uši, ale aspoň ven z papíru. Neumím si o jeho Dopisech Olze říct říct nic lepšího: papírový přežvýkavec píše z vězení o svém brožovaném nitru. Bylo mně z toho těžko, ani slovo o jiném, jen já a moje hlubokosti, aby i Lidé, bděte byli spokojeni, čili z kobky rovnou do rotačky.

21. 6. 85

Včera jsem se zmínil o Chartě 77. Jako by bylo možné dorozumění s vlkem, když někdo neumí štěkat, mnoho se jich o to snaží, ale krasoštěkání vlk nerozumí, a tak jim pomalu, i když nejistě, perníkovaní hlava, nohy i psaní. Teď už chybí jen Jeníček a Mařenka, v peci zatopeno. Ale hlavně že se na úkor něčeho živí, a někdy i dobře, hodně lidí. Nenech pec vychladnout!

Když lidi nečtou, a prý nečtou, musí za ně číst jiní. Nakonec, proč by nemohli existovat profesionální čtenáři, kteří by za úplatu četli pro druhé.

Četba, s. r. o., čteme za vás a pro vás! Přivezte nám svoje knihy, my je za vás přečteme (očteme vám je) a zase si je můžete odvézt. Množstevní slevy, rychlostní příplatky. Podle vašich požadavků pak vypracujeme závěrečné zprávy, jež budou opatřeny kulatým razítkem.

Mohlo by to vypadat třeba takhle:

Jedna

Abych přiznal barvu, nikdy jsem moc Jiřího Koláře nečetl. Zajímal mě jako mimořádný vizionář, který je vždy o pár metrů dál než ostatní (podobně třeba jako Jindřich Chaloupecký), ale jeho poezie byla tak chladná, že kdybych si dal třeba *Prométheo-*

30. 7. 85

Pan Tomský mi poslal pět čísel Rozmluv, snad oplátkou za pohlednice, prolistoval jsem celý svazek, je to stále kostelničení s házením pís-ku do očí minulosti a touha usednout nesa-mozvaně na posvěcené místo. Připadám si proti těm lidem jako špinavá stoka, jak mně jednou řek o sobě F. Halas, když jsem se ho ptal na V. Černého. Když ne stoka, tak bývalý literární špindíra nebo coura. O těch chtě-ných courách a špindírech jak v životě tak v umění – ale dnes jsou výrazem čehosi no-vého.

3. 9. 85

Vzal jsem do ruky s nedůvěrou Škvoreckého Dívku z Chicaga – že se nestydí takové ukop-těniný tisknout...

22. 10. 85

Pane Kolář, co říkáte básním pana Bondyho? Já je neznám.

Tak jsem je včera poznal. Bohouš Hrabal, Boudník, abych jmenoval alespoň dva, měli pro něho jen slova chvály. Je dost citlivý, aby mohl být dobrým básníkem, ale zabíjí ho ne-stoudnost vlastního přecenění všeho, i uho-zených říkaček, takže jeho nevšední věci (je jich v celém souboru snad na polévkovou lží-ci) zaplavují k nerozeznání jakési oslavy na dámský rozkrok. To, čemu jsme říkali „po-klopcová“ literatura, je zde míněno vážně...

26. 11. 85

Dostávám časopisy a knihy zaplavené pomy-jemi nenávisti, pomazané politickou koloma-zí a zavalené slovním marastem, většinou od mladých autorů. Nesocialisticky vyměnili pe-ro za naběračku močůvky, pocítují svobodu v psaní krumpáčem a nejsou to lidé zasažení rakovinou uražených a ponížených, se ztra-ceným životem, ale hrdí na svou hafanskou li-terární biografii.

12. 12. 85

Milý pane Stroži, na vaše přání odpovídám na otázku paní Procházkové. Je to prý man-

želka Ludvíka Vaculíka. Skutečně „velká“ spisovatelka – na telecí otázky hovězí odpo-vědi...

4. 7. 86

Ten nakynutý novokanaďan Škvorecký dal do knihy inzeráty, jako by chtěl vůbec za-bránit, jak tu knihu poslat, omlouvám se za obálku, plechovky se dobově nehodí, i když se mi Renoir zdál jako ušitý. Beznadějně kreténství uzavřených hranic vyvolává ve mně hořkou bezmocnost...

29. 7. 86

Zničehonic mi vlétlo do paměti, jak Zdeněk Urbánek psal vroucí dopis papá Heming-wayovi, aby odmítal pro východní blok au-torizaci svých knih, že se tam děje cosi, o čem nemá ponětí. To mohl žádat kozla, aby neobskočil kozu, když mu ji k obskoku přivedou, majitel rohaté panenky je vyhlá-šený sukničkář...

30. 7. 86

Mohu říct, že dokážu uhádnout charakter umělce z jeho díla, samozřejmě ne z jedno-ho, ale na výstavě se mi jeví odhalenější než ve skutečné podobě, mnohdy mě to otravuje, protože to zatemňuje skutečnou kvalitu děl. Jsou umělci, kteří zapálí stodo-lu, jen aby si mohli upéci pár brambor a zavzpomínat na dětství – že to nebyla stodola jejich, patří přeci k jejich geniali-tě...

20. 8. 86

Petr Král volal, že zemřel Vratislav Effen-berger, snad zarytci do svých estetik drží víc umění pohromadě než někdo jiný. Já často nevěřím vzápětí ani tomu, co napíšu, cožpak co jsem schopen si myslet. Vynalezl autentickou poezii a viděl ji jen libidníma očima surrealismu...

21. 8. 86

Režisér Němec je zamotaný do Utrpení kní-žete Sternenhocha, že ho není pro samý

snový provaz vůbec vidět, že není cítit, zda slyší bubnování Klímova srdce, které určuje rytmus myšlenek každému, kdo položí prst do rány jeho ducha. Jeho nadšení mu brání říct o své představě něco, co by bylo možno rozmotat do bezfantazijní podoby.

21. 9. 86

Ani vaše úpěnlivé přání mě nepřinutí vzít znovu pero do ruky a cokoliv napsat, Hra-bal – nehrabal. Už jsem tolika lidem na-mluvil, že nepíšu, tak to rád vydržím i na-dále. Nevede mě k tomu osobní zatvrzelost jako fakt, že bych musel ošklivě mluvit o mnoha lidech, živých i mrtvých, a také o troublech, s nimiž se Bohouš často přátelil a snad kamarádil dodnes. To, že se vyrovnal s časem, který mu naplival do tváře, je ohromné, ale to přeci musel udělat a nevi-dím v tom nic ohromujícího.

23. 9. 86

Celý večer jsem plaval v Bohumilových „Prolukách“. Chvilí jsem plaval naznak, pár stránek motýlka nebo pod vodou čubičku... Už začátek byl na mě příliš mazlavý zdrob-nělinami, mimo rukojmí, jako je Marysko, Boudník, Böll, jsou jména ostatních zná-mých lidí jen kobylky na hoblovačkách na-třených na zeleno a srpnové události dělal na kole... Je otravován policií proto, že na vlajku socialismu nesmí padnout ani stín, cožpak se do ní vysmrkat.

28. 11. 86

Když se Hrabal zaklíná Joycem, je to stejně trapné, jako když Kundera koketuje s Kaf-kou, ale to mě nezajímá. Kundera plave ve stejných škraloupech, jako plaval, a Bohouš je vůl, že ho přerůstá vlastní křoví a on si v něm pěstuje králíky...

20. 2. 87

Hned v prvních letech po vítězném únoru, kdy socialistický způsob života byla největší vymoženost dějin, nový sovětský člověk spásou lidstva a bez policie se nedalo ani

uprdnout, zavírání a popravy byly národní ctí, plivání na minulost uvědoměním, kolovalo heslo: Nechte si váš blahobyť a vraťte nám naši bídu, vaši svobodu a naše otroctví...

16. 3. 87

Jednou budou dělat poezii všichni, ale nikdo nebude umět napsat báseň... Jako jsou básníci, kteří dokážou napsat dokonalé básně, ale není v nich poezie...

Dvě

V literární revui *Weles 42-43* se představila skupina českých a slovenských surrealistů, před jednotlivými pracemi jsou dva velké bloky, básně Karla Šebka a text Bruna Solárika *Mlčeti zlato*.

Co s těmi surrealisty? Někdy mně připadá, že si je česká literatura pěstuje už jen proto, že je to naše jediná fungující literární (a nejen to) skupina a také jako spojníci mezi slavnou etapou české literární emancipace, což jsou dvacátá a třicátá léta minulého století a pak ještě pár let potom, než přišly dvě rány: druhá republika a německá okupace a pak bolševizace českého prostoru po únoru 1948. Jinak většina českých literátů surrealistům nerozumí a dívá se na ně skrz prsty... Jako kdyby to byl Pepk Vyskoč v jinak slušné rodině. Já jim si

ce taky nerozumím (většinou), ale proč bych měl?

Od zmizení Karla Šebka se různě objevovaly zprávy, že se připravuje vydání jeho básní, a já jsem se těšil, protože by si to zasloužil víc než kdokoliv jiný. Už je to víc než 15 let a... nic. Tyto ukázky mě opět přesvědčily, že Šebek je démon fantazie, který by utahal sto andělů.

Orazítkoval jsem si šebka na papír

jako se píše báseň

ledviny rtů masakr očí ruce břitvy

žiletka veliká jako já

razítko žiletky

zaříznuté do žiletky (...)

V roce 1995 jsme ve Tvaru otiskly dvě přílohy básní (v té druhé byly výsledky jeho poetické spolupráce s dr. Válkovou), a protože jsme v té době už neplatili honoráře, přišel si od nás Šebek, návštěvník z kosmu, vyprosít aspoň pár korun. Božena Správcová i já jsme mu dali po stovce a on si nabral do látkové tašky, takové té nakupní, na dva rohlíky, chleba a jedno mléko, pár Tvarů. Já ho pak ještě viděl, jak stojí opřený hlavou o výlohu knihkupectví na Florenci 3, nepamatuji se, zda tehdy ještě patřilo Odeonu nebo už Akademii.

Od té doby ho nikdo neviděl.

Tři

O Fernandovi Arrabalovi jsem měl nějaké ponětí z českých časopisů konce 60. let, jež se mi podařilo koupit, ukrást, vyměnit, prostě zachránit. A pak mi velkou lekcí z něj dal Jaroslav Dušek někdy na konci 70. let. Pamatuji si to jako dnes, stáli jsme na schodech tehdy ještě filosofické fakulty, dole u nástěnky, a on mi vykládal obsah Arrabalova filmu, který viděl den předtím u Francouzů (Francouzský institut), což byla jedna ze svobodných oáz tehdejší Prahy. Když Dušek něco vykládal (filmy, romány, svoje ná-

pady), bylo to na půl dne a většinou mnohem lepší než původní zdroj nebo pozdější výsledek. Od té doby jsem také měl povědomí o Toporovi, i když jsem si ho s Arrabalem nijak nespojoval. Buď muselo jít o film *Ať žije smrt* (1970) nebo *Poběžím jako splašený kůň* (1973). Ani jeden z nich jsem schválně neviděl, protože by byl zážitek zcela jistě mnohem méně hodnotný než Duškovo převyprávění.

Zcela v duchu sametové revoluce je naše přetrvávající neznalost Arrabala. Neznámý před listopadem, neznámý po listopadu, neznámý na věky. Jeho jedna „festivalová“ návštěva v Praze jaro neudělá. Asi je to v řádu věci.

Poslední loňské číslo *Souvislostí* (4/2010) přineslo arrabalovský blok. Rozhovor s ním (*Já nejsem absurdní, já jsem jen bez naděje, v tom je existenciální rozdíl, chcete-li. Nás poháněla obnova prostřednictvím revolty, euforie i v neúspěchu. Jak myslíte, že jsem to všechno přežil, že jsem pořád tady a prskám energií? Je to velice vědomá, cílená volba radosti ze života, neustálá potřeba žvotnosti, oslavy chvil, v kterých ještě dýchám, a mohu tudíž tvořit.*), ukázku z knihy *La Pierre de la Folie*, přednášku *Panický člověk* a báseň *Klitoris* (v překladu Milana Kundery).

PÁTER přišel za mou matkou a řekl jí, že jsem blázen.

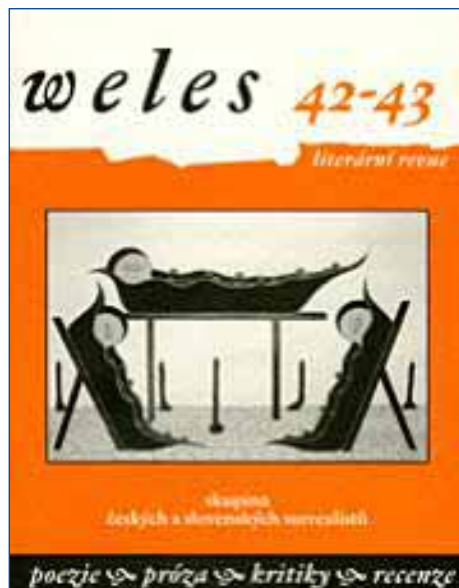
Matka mě tedy připoutala k židli. Páter mi skapelem vyřízl díru do týla a vytáhl mi odtamtud kámen bláznovství.

Pak mě s rukama a nohama spoustanýma přenesli až do chrámové lodi bláznů.

MÁM v sobě bublinu vzduchu. Moc dobře ji cítím. Když přemýšlím, je mnohem těžší, a někdy, když se dám do psaní, řeklo by se kapka olova.

Bublina vzduchu se prochází od mého mozku k mému srdci a od srdce zas k mozku.

PÁTER přišel za mou matkou a řekl jí, že jsem „posedlý“.

*Matka mě tedy připoutala k železným
příčlím postele. Páter mi skalpelem vyřízl var-
lata a na jejich místo vložil dva kamínky.*

*Pak mě s rukama a nohama spoutanýma
přenesli až do chrámu zbožných.*

*Kámen bláznovství. Z knihy La Pierre de la
Folie, 2004.*

Čtyři

V nakladatelství Kalich vyšla kniha *Honzo, ahoj!*
Setkání s Janem Balabánem. Dlouhý

podtitul tohoto almanachu obsahuje vše, co
potřebuje čtenář k seznámení: *Sborník
vzpomínek, textů, obrazů a fotografií Janu
Balabánovi k nedožitým padesátinám 29. led-
na 2011 od jeho blízkých, přátel, spolupracov-
níků a čtenářů* (uspořádali Daniela Iwashita
a Michal Plzák). Čtyři desítky „autorů“ (ro-
dinnými příslušníky počínaje a známými
konče) se loučí se spisovatelem, který zane-
chal na kmenu české literatury výrazný zá-
řez. Zatímco stopy bezbolestně mizí, zářez
bolí. A zůstává. Nejde o žádné povinné po-
smrtné spisování. To je třeba vždy otevřeně
přiznat, zda šlo jen o to se účastnit, z po-

vinnosti nebo kvůli udržování pově-
domí o své vlastní osobě, nebo zda
je přidáno něco navíc.

Za všechny Václav Kahuda:

*Dnes mohu říct, musím to říct do ti-
cha a vím, že mi nikdo neodpoví.
Dnes už můžu říct: „...Já znám tvoji
knihu.“*

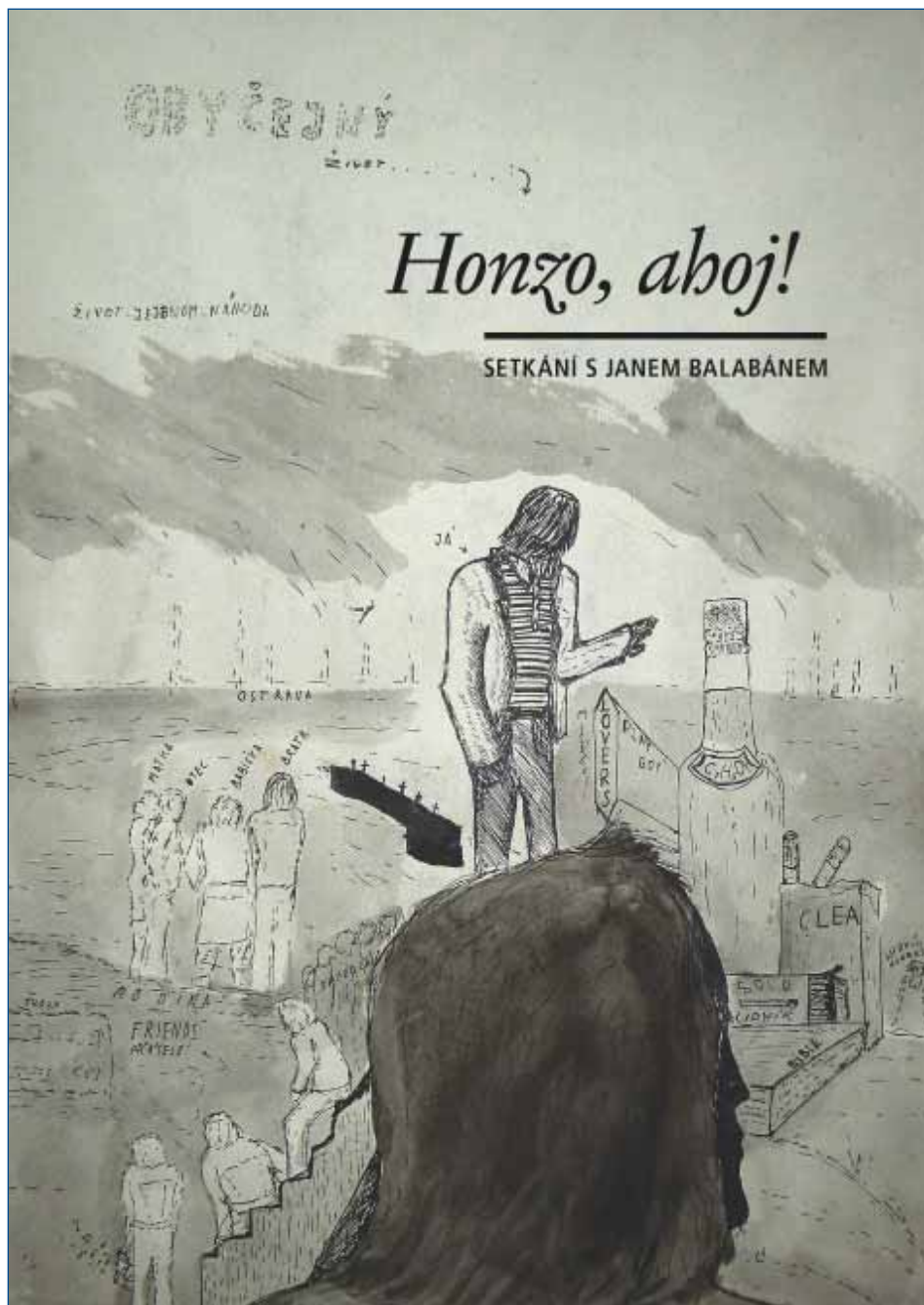
*Na přeskupujícím se, zrnícím po-
zadí světa, kdy většina bytostí se sobě
navzájem jeví jako přeludy letmo za-
hlédnuté v oknech protijedoucího vla-
ku, - zůstává pro mne jednou provždy
jméno Jana Balabána spojeno s ryzí
přesností, naprostou neschopností na-
hlávat něco sobě i druhým. Ta úspor-
ná řeč je právě svou střídmostí plná
imaginace. To nebyl melancholický
pohled na člověka a naši současnost
na této zemi. To nebyla deprese, to by-
la pravda. A právě tím jsou činy lid-
skosti v jeho příbězích tak silné a ma-
jí svou nečekanou platnost. A pro to ti-
ché štěstí se budu do těch textů vracet.*

*V době, kdy v stále se rozšiřují-
cích kruzích pohlcuje civilizace sama
sebe. V časech, srůstajících měst a ni-
kde nekončících anonymních metro-
polí. V jejichž víru se člověk mění,
mutuje pod tvrdými paprsky technolo-
gií. Kdy sám sobě si autor tohoto textu
připadá jako celkem už mimozemská
bytost, která se jen chvílemi zanořuje
do existence mezi lidmi...*

*V našich dnech přímo cítím, jak
za pár let budou nahlíženy lidé z pří-
běhů Jana Balabána, jako postavy ne-
vědomých hrdinů existence, snažících
se zas a znova postavit a jít životem
a uchránit nějaké to teplo uvnitř srdce
a předat to dál, v mrazivé skutečnos-
ti.*

Tady je přidáno...

Jakub Šofar

N ad le dovce m

**O hledání
Svatého grálu
a souboji klokana
s medvědem**

Žrecké okénko tentokráte opět vyplníme hledáním Svatého grálu v podobě nejúžasnějšího kolene na světě, nebo alespoň v Praze. Už jsme ho skoro našli, bohužel onu dokonalost se nám vystopovat nepodařilo, i když spíše z důvodů jaksi mimokolenních. První naší zastávkou se stala restaurace U Benedikta (www.restauraceubenedikta.cz) v Benediktské ulici kousek za obchodním domem Kotva. Tedy restaurace... Ona vám to ještě ne v tak vzdálené době byla pizzerie a i dnes byste zde za velkými okny spíše čekali nějaký rádobytypný italský nápis než ceduli s českým názvem. Majitelé zkrátka nechali interiér, jak byl, včetně jakéhosi podivného baru, a začali zde provozovat restauraci. Výsledkem jsou prostory, v nich se vám nechce příliš dlouho sedět, asi jako by najednou U Fleků hráli italské kantáty a prodávali pizzu. S rozpaky jsme tu tedy čekali na objednaný pokrm, nicméně přišlo velmi příjemné překvapení. Koleno bylo nad očekávání dobré: maso se jen rozsypalo, velmi příjemnou – lehce česnekovou – chuť měl i sos, který jsme vytírali chlebem. Na druhou stranu básník Šanda bědoval, že kůžička není vůbec propečená, jak on to má rád. To je ovšem daň, za kterou může způsob přípravy kolena – evidentně je pečou v pekáčích v troubě a hojně podlévají. Jako obvykle nám všem chyběli na talíři aspoň be-raní rohy nebo něco podobně osvěžujícího. Prostředí ovšem nenechalo nás zde déle spočinout a vypít pár Bernardů, po konzumaci jsme se rychle vytratili do jiných náleven. Verdikt je v případě tohoto podniku rozpačitý: koleno bylo vážně dobré, ale prostě se tu vůbec necítíte dobře. Nehledě na to, že si zde vůbec netroufám vyzkoušet jiná jídla. Když si totiž na webové stránky někdo napíše „Restaurace je zaměřena především na českou kuchyni, ale najdete zde i mezinárodní kuchyni.“, získáte silné podezření, že se inspiroval u pejska a kočičky. Jídelní lístek je navíc skoro tak dlouhý jako Hledání ztraceného času (když už jsme v literár-

ním časopise), což nevěstí nic dobrého. Najdete na něm jídlo pojmenované Chudí rytíři (asi humor) či „gordon bleu“, které se správně jmenuje cordon bleu (ale u Benedikta je to stejně nějaká kuřecí kapsa). Básník Šanda navíc vykřikoval, že je umělec a ne milionář a že 250 korun za koleno by nedal (jest to ovšem koleno veliké, i když o tom, zda dosahovalo opravdu 1400 gramů, mám jisté pochybnosti). Při odchodu nám ovšem dali poukaz na slevu na další kolena, tak sem volky nevolky ještě jednou zamíříme, neb, jak už jsem minule psal, jsme žraví a chudí.

Druhé koleno jsme vyzkoušeli v restauraci U Čejpu (www.ucejpu.cz, na fotografiích v blízkosti stanice metra Budějovická. A hádejte, co tam nabízejí. No jistě: českou a mezinárodní kuchyni. Na lístku nechybí anglický rostbif, uzná krkovice, petželkové brambory či šumková rolka, zkrátka pochoutky pro dyslektiky. Kolenem se zde ovšem chlubí a připomínají, že jsou uvedeni v Maurerově výběru Grand Restaurant (www.grandrestaurant.cz). Po cestě zpět jsme ovšem viděli stejnou cedulku na dalším podniku, což básníka Šandu přivedlo k podezření, že zde tento gurmán někde bydlí (a grafik Tayari hodnotil jeho práci slovy: vždyť je to jenom grafik). Poté, co nám kolena přistála na stole, jsme museli uznat, že zdejší koleno je opravdu výborné. Bylo zřejmě nějakou dobu naloženo v marinádě, prakticky celé libové (jen básník Šanda by rád více tlustého), chuť marinády se příjemně rozprostřela do masa. Na povrchu kůrčička vykřupaná tak akorát, jen byla opravdu velmi slaná, na některých místech až nepříjemně. Chybou je, že ho přinesou na dosti malém talíři, takže se vám brzy z horčice a křenu (ach jo, byl ze sklenice, to je takový problém ho nastrohat?) udělá nevábná směska. Ke kolenu dostanete také krouhané zeli, které bych tedy klidně oželel, škoda, že ho aspoň nějak neochutili. Svorně jsme ale toto koleno prohlásili zatím

Verdikt je
v případě tohoto
podniku rozpačitý:
koleno bylo vážně
dobré, ale prostě
se tu vůbec
necítíte dobře.
Nehledě na to, že
si zde vůbec
netroufám
vyzkoušet jiná jídla.
Když si totiž na
webové stránky
někdo napíše
„Restaurace je
zaměřena
především na
českou kuchyni,
ale najdete zde
i mezinárodní
kuchyni.“, získáte
silné podezření, že
se inspiroval
u pejska a kočičky.

za vítěze našeho pátrání (nakonec i básník Šanda prohlásil, že se sem někdy vydá). Ovšem jinak jsem z této hospody rovněž trochu rozpačitý. Ona by totiž byla ráda hogo fogo, čemuž zde uzpůsobili i interiér, který napodobuje hoch restaurace. Jenže jím z toho tu a zas támhle vykukuje stará dobrá čtyřka. Neumím si třeba představit, že by se v lepším podniku chlubil okázale vystavenou baterií kečupů Heinz či že by tam lehce lepila podlaha na toaletách. Kdyby byla U Čejpů klasická hospoda s vyhlášeným kolenem a gulášem (a nečepovali zde dvanáctku Budvar – tohle rodinné stříbro jsme už dávno měli prodat Američanům), stahovali by se sem lidé z celé Prahy. Takto ovšem se už po osmé začal podnik vyliďno-

vat a v půl desáté už byly obsazeny jen tři stoly. Ale stejně: tohle koleno ještě někdy určitě přijdeme vyzkoušet.

Jako malý bonus ke kolenům bych připojil zkušenost exotickou. Ne nemám tendenci opustit hlavní město a vydat se do dálky, to jen sleva mne zavedla i do restaurace Mount Steak na Smíchově (www.mount-steak.cz) poblíž zdejšího vlakového nádraží. Na svých stránkách píšou, že nabízejí největší výběr steaků z exotické zvěřiny v Evropě a na jídelním lístku opravdu najdete kromě obligátního pštrosa či klokana také chřestýše, medvěda, antilopu, velblouda, zebra... Za takové zoo by se nemuseli stydět ani v leckterém krajském městě. Nicméně sleva zněla jasně: žabí stehýnka, steaky z di-

vočáka, klokana či mečouna, láhev vína a dvakrát kafe s dezertem. To vše za papězem Benediktem schválených 666 korun. Na takovou delikátní hostinu jsem samozřejmě nevzal básníka Šandu, nic se tedy o něm nedočtete. Tajemnice Böhmová slavila právě 25. narozeniny (už po několikáté), mohl jsem tedy za relativně malý peníz předvádět granda, výsledek však nebyl příliš oslnivý. Varovat mne měl už samotný vstup do restaurace: všude fotky celebrit s věnováním, jak moc si pochutnaly. Jednak jsou představitelé naší popkultury vyrobeni z gumy, takže jich chybějí chuťové buňky, a jednak si umím představit, jak to probíhalo: za slib, že nebudou nic platit, podepíšu prakticky cokoliv. Interiér restaurace je ji-

nak celkem uměřený, nikoliv exoticky přepřácaný. To je však – a s tím i příjemná obsluha – jedno z mála plus. Žabí stehýnka jsem jedl poprvé v životě, a kdybych měl jejich chuť posuzovat podle Mount Steaku, tak už to víckrát neudělám. Průmyslový produkt pokecaný jakousi česnekovou směskou (soudím, že ze sklenice) byl především příšerně mastný – kdyby k němu nabídli i bagetu či toust, vůbec bych se neurazil. Nad rámec slevy jsme si objednali i polévku: česnečka byla opět strašlivě mastná a prakticky bez chuti (a s bramborami na pokraji rozvaření), cibulačka standardní hospodský průměr. Nejlepším okamžikem byl steak z klokana: ten můj „po staroaustralsku“ chutnal jako dobré hovězí (klokan se nejčastěji přirovnává k srnčímu, při delší tepelné úpravě se ale blíží spíše hovězímu) posypané několika druhy pepře (za

tu cenu bych si ale raději objednal skutečné hovězí), „labužnický klokan“ byl opravdu lahůdka hlavně díky směsi z datlí (vzdáleně chutnala jako šípková omáčka). Nechápu ovšem, proč jsme měli na talíři bizarní ovocně-zeleninovou přílohu – kuchař asi koupil v teleshoppingu nějaká vykrajovátka. Čokoládový dort na závěr byl celkem dobrý, banán v čokoládě se ovšem utápěl v závějích průmyslové šlehačky. Když jsme vycházeli, tajemnice Böhmová pravila, že by ráda ochutnala medvěda, ale že si počkáme na nějakou jinou exotickou restauraci. Tak jsem pováhl na zem, pokousal a nechal v bolestech na ulici, aby viděla, že s medvědy od Kolína není žádná hra dost bezpečná, ale do Mount Steaku už opravdu nepůjdeme.

Baloun

Nová pražská strašidla **Jan Nejedlý**

P
od
le
dovce
m

„Řekni: Praha.“

„Praha.“

„Máš v posteli vraha!“

(dětská škádlivka)

Praha okem vraha (předmluva)

Když jsem byl malý, nestrašili mě doma polednicí ani bezhlavým rytířem, ale vyprávěním o promítači, který v jednom pražském kině ubodal nůžkami malého chlapce. Nebál jsem se ve Zlaté uličce nebo v Nekázance, ale na Strossmayerově náměstí, kde se mi rodiče nikdy nepomněli zmínit o řidičce nákladáku, která tu úmyslně stočila vůz na refýž plnou lidí.

To byla moje skutečná strašidla.

Proto mě v dětství příliš neuspokojovaly pověsti o zakletém purkmistrovi, ohnivém mužíčkovi či čertech z Čertovky. Ne že by byly špatné, ale mýjely se s mou zkušeností světa. Čertem v mé představivosti se stal spíš punkáč s čírem na hlavě a řetězem kolem krku, který vylézal z kanálu jako z útrobu pekla. Ohnivým mužem byl ten hoch, co se polil benzinem a hořící běžel po Václaváku. A zakletý nebyl purkmistr, ale celá doba mého dětství. Když se podívám na školní fotografii, kde stojím v pláštěnce, s igelitovými pytlíky na rukách a nohách a s chobotem plynové masky zády k epickému pomyslnému nukleárního výbuchu, připadám si jako strašidlo sám.

Každá doba má zkrátka svoje přízraky.

Ve škole nás učili, že svět je jen mrtvá hmota a po smrti se z nás stane hniijící mrtvola, kterou sežerou červi. Potom už nebude nic. Jako dítě jsem byl na vinobraní v Gröbovce svědkem toho, jak mladí opilci ukradli z kostnice lidskou lebku a hráli s ní v parku hlavo-bal. V kulturním domě ve Strašnicích se toho večera konal heavymetalový festival. Hrály tam kapely Kremator, The Hniloba, Komando smrti, Brutální výhřez mozku a Dábluvi soustružníci. Mně pověsti o bludičkách a hastrmanovi z Kozího plácku opravdu nic neřikaly.

Když jsem povyrosl, začal jsem hledat nová strašidla. Na místech, která staré pověsti opomíjejí, a v časech, kam už nedohlédnou. Protektorát, socialismus, současnost – výtečné dělohy pro zrození celých zástupů zrůd a zrůdiček. Ale ať už Prahu bombardují, znárodnují,

okupují, nebo privatizují, město své demony nakonec vždy schlamstne, rozžvýká a vyplivne do ulic ke stávajícím bubákům. Zcela nová strašidla jsem tedy vlastně nenašel. Změnily se kulisy a kostýmy. Místo v brnění dnes chodí přízraky v reklamním tubusu či třeba v lékařském plášti. Princip vzniku strašidla však zůstává po staletí týž. Většinou jde o lidi, kteří přestoupili nějaký zákaz nebo jim bylo ublíženo a oni nedošli pokoje. Ale nemusíte se bát. Praha je mýlně na protiklady. Co je nahoře, je i dole. Co bylo včera hrozné, je dnes směšné. Proto je tento svazek především knížkou humoristickou.

Ještě malá poznámka.

Ve většině textů domýšlím realitu v legendu. Přibližnou, matoucí a nejistou asi jako mýtus o sv. Václavovi, který stojí v základech naší státnosti. V několika případech však popisují skutečné události. Jsem si vědom, že neuplynul ještě dostatek času, aby z nich vyprchala opravdová bolest a zůstal jen morytátový opar, jak tomu ve strašidelných pověstech bývá. Za to se pozůstalým hluboce omlouvám, ale nemohl jsem jinak. Mě, který tyto hrůzy jako strašidla vnímá, skutečně děsí už od dětství. A to mnohem víc než Golem nebo duch bezhlavého templáře, kterými se za sto let stejně stanou.

Ať chceme, nebo nechceme.

Škoda že komunisté zbouřili obří sochu Stalina na Letné. V hlavě té kamenné obludy by dnes mohla být pěkná vyhlídková restaurace, odkud byste měli Prahu jako na dlani. Dejme tomu, že existuje. Pohodlně se prosím usadte u okna ve tvaru Stalinova oka. Pohlédněte na tu naši magickou i tragickou stověžatou krásavici. U číšníka si objednejte pivo nebo rakvičku. A otevřete tuto knížku jako dveře do kabinetu hrůz a smíchu, jímž Praha dozajista je.

Krvácející bankomat

Jožka Brejcha a Géza Červeňák se seznámili ve Valdicích. Po propuštění z výkonu trestu odjeli společně do Prahy. V kostele sva-

tého Bartoloměje slíbili Bohu, že s loupežným přepadáváním už je amen a odted neublíží ani mouše. Chystali se totiž vylupovat bankomaty. Ty nejsou hlídané, tudíž nehrozilo, že by při čóru museli někoho zbouchat.

Červeňák si vypůjčil od známého nákladní auto a kolem půlnoci vyrazili do Lysolej. Vedle místní spořitelny se tam nacházela jedna šikovně zastrčená železná almarara na vydávání hotovosti. Natáhli si na hlavu punčochy. Červeňák vzal ocelové lano a připevnil ho k zadní nápravě nákladáku. Brejcha se s vrtačkou sklonil nad bankomatem, do něhož se chystal prorazit několik otvorů. Těmi pak provlečou lano a s pomocí silného motoru tu velkou kovovou šrajtofli vytrhnou ze zdi.

Svrchním plechem bankomatu projel vrták jako po másle. Když však narazil na železnou konstrukci, bylo třeba pajeru. Brejcha dvakrát zabral a otvor se rozšklebil. Sotva páčidlo vytáhl, podivil se, jak se jeho hrot v měsíčním světle podivně leskne. Začal prorážet další díru. Po chvilce se z otvoru proti vrtáku začala řinout tmavá tekutina. Brejcha zastavil vrtačku. Nabral několik kapek na prst a olízl. Krev! To už si všiml, že také z první škvíry prýští cosi rudého.

Bankomat, který krvácí jako živá bytost...

Brejcha padl na kolena. Dobře si pamatoval, jak jim vězeňský kurát Řihošek vyprávěl o soškách panenky Marie, kterým tekly slzy, i o obrazech Krista Pána, z jehož ran tryskala opravdická krev.

„Červeňáku, zázrak!“ zavolal Brejcha na parťáka. Přeskakujícím hlasem mu vysvětlil, že jim Pánbůh nejspíš dává znamení, aby se už konečně vydali na cestu spásy a přestali dělat sviňárny. Oba někdejší asistenti si sundali z tváří punčochy. Pokřižovali se a v pokleku před krvácejícím bankomatem slíbili Bohu, že zítra vstoupí do řeholnického řádu. Pak odjeli nákladákem domů drmolíce stále dokola Otčenáš.

Otrlý Outrata ani
nemrkl, vychrstl
Drbalové do tváře
vroucí vodu
z rychlovarné konvice
a pak ji dobil k smrti
příručním trezorem. Její
tělo nacpal zadními
dvířky do prázdného
bankomatu a odešel na
bowling. V noci pak
lupiči spolu s kováním
bankomatu navrtali
i tělo nebohé úřednice,
které ze sebe vydalo
poslední čurky krve.
Policie ohavný mord
z pohodlnosti přišla na
vrub mnohokrát
trestaným
kriminálům, zatímco
Outrata už piloval
squash na Kanárských
ostrovech.

Nový den naše kajícíky ;nezastihl pod majestátní klenbou kláštera sv. Bartoloměje, nýbrž v komisním kamrlíku policejní služebny v Bartolomějské ulici. Průmyslová kamera nad bankomatem totiž zvětčila okamžik jejich pokání, při němž se recidivisté odmaskovali. Coby známé firmy byli ihned identifikováni a obviněni pro pokus o bankovní loupež a vraždu. Valdický Sing Sing tak opět přivítal ztracené syny, tentokrát už na doživotí.

A co se tu noc v Lysolajích opravdu stalo? Úřednice spořitelny Lydie Drbalová po skončení směny přistihla bankovního disponenta Miloše Outratu, kterak neoprávněně vybírá paklíky pětistovek z bankomatu, od jehož zadních dvířek měl klíče. Otrlý Outrata ani nemrkl, vychrstl Drbalové do tváře vroucí vodu z rychlovarné konvice a pak ji dobil k smrti příručním trezorem. Její tělo nacpal zadními dvířky do prázdného bankomatu a odešel na bowling. V noci pak lupiči spolu s kováním bankomatu navrtali i tělo nebohé úřednice, které ze sebe vydalo poslední čurky krve. Policie ohavný mord z pohodlnosti přišla na vrub mnohokrát trestaným kriminálům, zatímco Outrata už piloval squash na Kanárských ostrovech.

Taková je Praha.

A jen ten lysolajský bankomat občas za noci uroní nad lidskou falešností pár kapek krve, jež vítr severák do rána osuší.

Tři grácie

Tabarin Bar na Václavském náměstí zařadil na repertoár pikantní program Poznej krásy naší vlasti. Premiéru, jež se uskutečnila stylově 28. října, si nenechal ujít ani Čestmír Kořínek, zanícený vlastenec a jednatel okrašlovacího spolku Vůně domova.

Když varietní kouzelník Carlo Carlotti vytáhl z klobouku místo králíka bustu Edvarda Beneše a polil ji za všeobecného potlesku německých turistů šampaňským, ná-

rodovec Kořínek jen mírně krčil obočí. Vrásky u úst mu způsobilo vystoupení madam Vanessy, jejíž cvičení mopslíci vyštěkávali variací na Kde domov můj, aniž by kromě Kořínka někdo z obecnstva povstal. Produkce tanečního souboru Tři grácie našeho vlastence doslova zdrtila.

Na pódium přikřepčily tři vyžilé ochechule ve sporých šatečkách, které dohromady tvořily českou trikoloru. V modrých šatech se svíjela Sára Grizzly, hopsanda pochybné pověsti, jež účinkovala i v Alhambře, zahalená jen do medvědí kůže. V bílých šatech trdlovala vulgárně zmalovaná Tonka Hirošima, karlínská rozhodnožka, která měla už nějaký ten pátek po sezoně. A konečně rudou róbu na sebe doslova narvala korpulentní go-go tanečnice Julča Kadlecová vystupující pod uměleckým jménem Prsatice z Chuchle.

Po úvodních diskotékových tónech se za zády holek ozvala harfa z ouvertury k Mé vlasti. To bylo pro Tři grácie signálem, aby si začaly své šatky v národních barvách rozpínat a ukazovat publiku krásy naší vlasti. Když Čestmíru Kořínkovi přiletěly na hlavu dámské kalhotky s potiskem dvouocasého českého lva, vztyčil se vlastenec v celé své majestátnosti jako socha učitele národů v Naardenu a nechutný striptýz přerušil mohutným výkřikem: „Ve jménu svaté Anežky, vy perverzní hovada, dost!!! Ve městě, kde Božena Němcová napsala Babičku a Bedřich Smetana složil smyčcový kvartet Přiletěly vlaštovičky, takovéhle kurvárně nedopustím!“ Národní buditel Kořínek se už už chystal metat po obnažených rajdách mísy s kaviárem, když ho dva statní vyhazovači čapli za křídlo a táhli k východu, odkud se ještě chvíli ozývalo „Pravda vítězí!“, než dveře Tabarinu s třísknutím zapadly a zábava se vrátila do starých kolejí.

Asi týden po incidentu prolézal na Petříně ornitolog Míša Chramosta korunou košaté lípy. Přes rameno mu visel magnetofon a v ruce třímál mikrofon, neboť měl tušení, že se tu usídlil vzácný druh brhlíka

chocolatého, jehož lahodný trylek toužil zaznamenat pro Klub přátel zpěvného ptactva. Když rozhrnul listoví u samé špičky lípy, zmocnilo se lovců zvuků přírody zděšení. Místo ptáčka chocholáčka tu na silné větvi národního stromu visely tři oprátky, v nichž se houpaly tři křídově bledé mrtvoly. S barvou smrti v lících oběšenců kontrastovalo nápadné zbarvení jejich šatů.

Červená. Bílá. Modrá.

Dodnes, když se podíváte od Petřínky k Pražskému hradu, můžete spatřit ve větru plovát trikoloru. Není to však prezidentská standarta, jak se domnívají naivní průvodci turistů, nýbrž něco docela jiného. Ostatně i Tabarin Bar se po všech těch hrůzách raději vrátil k osvědčenému programu Krása bez závoje.

Pogující motyka

Za bohatýrských časů na samém sklonku 20. století se pražská mládež různým kratochvilím, k nimž patřily i pravidelné bitky mezi skinheady a punkáči.

Snad že byli hoši nevybouření z poklidného průběhu něžné revoluce, třískali do sebe zdatně každý víkend na asfaltovém prostranství před Výstavištěm, dříve zvaným Park kultury a oddechu. Na jedné straně holé lebky s baseballovými páčkami a boxery, na straně druhé natupírovaná číra s roztočenými řetězy – a už se to mydlilo, až chlupy litaly.

Krom nějaké té přeražené hnáty či nakřáplé spodiny lebeční však toto dovádění kupodivu nemávalo tragické následky. Tedy až do doby, než zákeřný paťatý skin přezdívaný Krpatec vytlačil jednoho z nejstarších pražských punkáčů, kterému se říkalo Zlatočír, na samý okraj bitevní plochy a pak ho proti všem dohodnutým pravidlům strčil do vozovky. Projíždějící wartburg uřízl Zlatočirovi obě chodidla nad kotníky, a z obávaného bojovníka tak v jedné vteřině učinil nemohoucího mrzáka odkázaného na krippláru.

Celá punková Praha tehdy truchlila.

To byste museli Zlatočíra znát. Býval to čiperný chlapík s krysou na rameni, s rozdranými džínami, jež měly na jedné půlce zadku napsáno PR a na druhé DEL, a hlavně se zlatavě zbarveným půlmetrovým koutem na hlavě, skrze nějž přišel ke svému jménu. A jaký to býval, panečku, tanečník! Punkáčský tanec pogo, při němž se nohy vyhazují až nad hlavu a který poněkud připomíná středověký tanec smrti, vytácel Zlatočír nejdříve z celé Prahy.

Ted' seděl na kolečkovém křesle u chatky svého dědy v zahrádkářské kolonii ve Stodůlkách, kam se schoval před světem. Pahýly zmražených nohou, na něž mu zdravotníci ještě nestačili vyrobit protézy, zakrývala deka. Zlatočír hleděl do plamenů táboráku, občas si zavalil rumu rovnou z lahve a v odlescích ohně vypadal jako číro skoro jako svatozář. Byl by se snad toho večera ze zoufalství vrhl střemhlav do plamenů, kdyby se ze sousedství neozvala povědomá muzika. Kazeťák patřící nějakému pubertákovi odvedle spustil Visací zámek, Plexis a nakonec Sex Pistols.

To už Zlatočír nevydržel.

Silou paží se v invalidním vozíku nadzvedl a vrhl na zem. Jako Meresjev se doplazil k dědově kůlně s nářadím. Od dvou zahradnických motýček oderval dřevěné násady a kovové nástavce si navlékl skrz úchytná oka na pahýly nohou jako umělá chodidla. Hnán zběsilým hlomozem hudby zatnul zuby a napřímil se, načež rozkmital své tělo k tomu nejběsilějšímu pogu svého života. Kovové motyky na jeho končetinách švihaly vzduchem jako roztočený větrný mlýn a při dopadu na zem hbitě rozrývaly hlínu, až odletovala kolkolem. Zlatočírův dědeček se druhý den právem podivoval, kdo mu tak důkladně zryl záhony se šnytílkem.

Tento zázrak se opakoval ještě několikrát, dokud se do zahrádkářské kolonie ve Stodůlkách nevzloupala banda nakrátko ostříhaných výrostků, kteří ubohého Zlato-

číra kvůli pár korunám a flašce toluenu uškrtili ve spánku sparťanskou šálou.

Tím však příběh neskončil.

Dodnes se ve Stodůlkách v okolí ulice K Vidouli zahrádkáři diví, kterýpak krtek brtek jim přes noc tak zkypřil skalku. Kdo však na vlastní oči spatřil pogující motyku, co se tu v hodině duchů zjevuje jako upomínka na zmarněný život punkového divouse, ten jistě přehodnotil své názory na zahrádkářské receptáře i na bytí.

Milenci ze Strašnic

Byla středa prvního prosince. Podle nápisu Monday na dámských kalhotkách zjistil policejní patolog Patrik Born, že mrtvola tu leží už tři dny. Tedy pokud byla ta odhadem šestnáctiletá dívka spořádaná a čistotná. A to Naďa Landová byla.

Ležela na zasněžené zemi s rozepnutou péřovou bundou, pod níž prosvítalo krátké růžové tričko odhalující pupík i ramínka podprsenky s vycpávkami. V nose měla dívka piercing a na krku mobil v růžovém obalu se srdíčky. Růžové byly i podrážky značkových botasek, které ji donesly až do těchto nehostinných míst. Nohy měla zlámané nejspíš od toho, jak skočila ze střechy čističky odpadních vod na samém okraji Strašnic.

A ještě něco upoutalo policejního patologa. Na zádech visel dívce bílo-růžový batoh s přívěskem plyšového pejska. Když policisté batoh otevřeli, našli uvnitř uříznutou lidskou hlavu.

„Tak to je hustá bramboračka,“ pravil policejní patolog Born poté, co vstoupil plechovými dveřmi do útrob strašnické čističky. Pod bucharem drtiče odpadu tam ležel rozdrčený trup, v němž bylo podle tetování na předloktí identifikováno tělo devatenáctiletého Matěje Korála.

Kriminalisté začali skládat střípky příběhu nešťastné lásky, na jejímž konci zůstala dvě nová pražská strašidla.

To sluneční paprsek
rozsvítil piercing
v nose Nadi Landové,
která ve vedlejší
vitríně zkoumala
zduřelou prostatu
pojídajíc při tom
sušenky. Byla to
sympatie na první
pohled. Usmáli se na
sebe a průřez trávicím
ústrojím diabetika si
už prohlíželi
společně. Matěj na
exponátu ukazoval, co
se všechno děje, když
dívka jí sušenku,
a třeba takové
zakroucené tlusté
střevo bylo pro ně
v tu chvíli stejně
poetické jako pro jiné
páry pohled na
rozkvetlou jarní louku.

Poprvé se ti dva setkali v Lucerně.

Na pódiu koncertního sálu tehdy ne-
skotačily nehasnoucí hvězdy naší pop-mu-
sic. Sešeřelá síň byla plná skutečných mrt-
vol. Probíhala tam světoznámá výstava mu-
mifikovaných lidských těl a orgánů zvaná
Bodies/Těla. Inu, někdo se seznámí na pře-
hlídce petrklíčů či na přeborech v kraso-
bruslení. Naďa Landová a Matěj Korál se
potkali na výstavě mrtvol.

Jak hrůzná symbolika osudu!

Matěj si zrovna prohlížel ve skleněném
válcí dělohu napadenou rakovinou, když
šero před ním ozářil zelenavý záblesk. To
sluneční paprsek rozsvítil piercing v nose
Nadi Landové, která ve vedlejší vitríně
zkoumala zduřelou prostatu pojídajíc při
tom sušenky. Byla to sympatie na první po-
hled. Usmáli se na sebe a průřez trávicím
ústrojím diabetika si už prohlíželi společně.
Matěj na exponátu ukazoval, co se všechno
děje, když dívka jí sušenku, a třeba takové
zakroucené tlusté střevo bylo pro ně v tu
chvíli stejně poetické jako pro jiné páry po-
hled na rozkvetlou jarní louku. Až na konci
výstavy, u infarktu myokardu, se mu dívka
ztratila ve tmě. Naštěstí si všiml, že na za-
prášený tubus s puklým ženským srdcem
napsala svou e-mailovou adresu.

Začali se scházet. Starší Matěj chodil
Stromovkou a Naďa kolem něj kroužila na
kolečkových bruslích. Pokaždé, když pro-
svištěla okolo Matěje, zůstala po ní ještě
chvíli ve vzduchu vůně jasmínu. Jindy hráli
líný tenis na rovné střeše opuštěného dom-
ku na předměstí Strašnic. Za deště šli do
Městské knihovny a v hudebním oddělení
poslouchali ze sluchátek gramofonové des-
ky s Luděkem Sobotou. Smáli se tak nahlas,
až je knihovnice musela napomínat. Když
seděli na dece na plovárně v Podolí, napsa-
la dívka Matějovi prstem na záda: Miluju tě!

Matěj Korál netušil, že se tím zpečetil je-
ho osud, že mu dívka vepsala do zad ortel
smrti, podobně jako v jedné Kafkově povíd-
ce ryl smrtící stroj odsouzeněm do zad je-
hlami jejich vinu.

Ta jejich láska totiž měla kaz.

Naďa Landová pocházela z bohaté pod-
nikatelské rodiny. Landovi bydleli v ohrom-
né sklobetonové rezidenci naproti stanici
metra Strašnická. Matěj Korál žil jen s mat-
kou a dvěma sestrami v malém krcálku na
sídlíšti u Černokostelecké. Naďa navštěvo-
vala prestižní anglické gymnázium Golden
Prague v centru města. Matěj nastoupil
hned po vyučení jako strojník ve strašnické
čistírně odpadních vod.

Našim milencům společenské rozdíly
pochopitelně nevadily. Byl tu však Nadin
otec Vratislav Landa, zvaný místními obča-
ny Strašnická svině, který prohlásil: „Nevy-
chovával jsem tě pro nějakou holotu!“
A schůzky zamilované dvojici zatrhli.

Zajímavé bylo, že Vratislav Landa až do
sametové revoluce jezdil jako pomocný děl-
ník s ještěrkou na hlavním nádraží. Pak mu
v restituci vrátili továrnu na nábytek, kterou
provozoval pradědeček jeho manželky. Se slo-
ganem „Palandy od Landy“ rozjel výrobu
a kromě konta mu tučnělo i srdce. Z Nadi
chtěl mít partii pro nóbl ženichy. A tak jako
se na hárající fenky větší smradlavý zvoneček,
aby odpuzoval dotírající psy, starý Landa by
nejraději i na svou dceru pověsil nějaký sm-
radláček k odhánění chudých nápadníků.

Jenže nic takového český kapitalismus
tehdy nenabízel.

Že se Naďa s Matějem Korálem schází
i přes otcův zákaz, zjistil Vratislav Landa asi
po měsíci. Dceru zfackoval, zamkl doma
a jejímu milému vzkázal, že jestli se ještě
jednou objeví u nich v ulici, pošle na něj
„nabušený ukrajinský vopice“. Nadě pak
promptně vyřídil roční stáž na střední ško-
le v Londýně, aby měl jistotu, že si ty dvě
milující hrdličky k sobě nenajdou cestičku.

Ale našly.

Den před odletem do města nad Temží
se nešťastní milenci tajně setkali na druhém
konci města. Mezi Rajskou zahradou a Čer-
ným Mostem vede chodník po střeše metra,
které je v těchto místech vyvedeno napo-
vrch. Právě tam si dali poslední schůzku.

Je sychravé pondělí na konci listopadu. Matěj Korál jde od Rajské zahrady, Naďa Landová běží od Černého Mostu. Jednou rukou si neúspěšně přidržuje lem sukně, aby jí ho neodvál vítr. Ve druhé ruce svírá pouzdro s tenisovou raketou, která se pro ni stala zámkou k opuštění domova. Jelikož už začal padat první sníh, dívka má na sobě růžovo-bílou zimní bundu. Když se naši hrdinové setkají a obejmou, natrhne se dívčina přerostlá bunda na rameni a z milimetrové průrvy vyletí pírkó, které dlouho krouží nad líbajícím se dvojicí, než jej vítr odfoukne přes čtyřproudou silnici až někam k Hornbachu.

Šeptali si tehdy spoustu nesmyslů.

Třeba že než aby se rok neviděli, radši skočí společně pod metro. Nebo se chytanou za ruce a vrhnou se dolů z prosecké estakády. Nebo se oběsí na jedné větvi v Krčském lese, a až nad jejich hlavami vyjdou první hvězdy, bude to krásné. Anebo spolu proskočí do výlohy obchodu Vše za 35 a napíchnou se na vidle za 29. Anebo ne. Ona na něho ten rok v Londýně počká a on zatím našetří peníze, aby spolu mohli žít. Mluví hlavně Naďa. Matějovi tečou po tváři slzy, což se snaží zakrýt rukou, na níž má vytetovaného pavouka pro štěstí. Pak už se musí rozloučit. On pospíchá do práce, ona domů. Balit na dlouhou cestu.

Když si Naďa večer otevřela notebook, cítila se už docela klidná. Najela kurzorem na doručenou poštu a jako první rozklikla zprávu od Matěje. Název přiloženého souboru zněl: Na rozloučenou. Matěj psal, ať se na něho Naďa nezlobí, ale že nikdy v životě nedokáže vydělat tolik peněz, aby se zalíbil jejímu otci. A taky že od ní nemůže chtít, aby v Londýně celý rok čekala na nějakého kluka ze Strašnic. Nechce, aby si s ním zkazila život, a proto už se nikdy neuvidí. „Promiň, že jsem pro tebe ztratil hlavu,“ napsal Matěj v posledním odstavci a místo pozdravu dívku prosil, aby na něj vzpomínala v dobrém.

Naďa Landová na nic nečekala.

Jelikož ji otec v domě opět zamkl, vzala notebook a prohodila ho skleněnými dveř-

mi zimní zahrady jejich rodinné vily. Skrz rozbité sklo si otevřela dveře na terasu a vyběhla do noci.

Do střešovické čističky odpadních vod dorazila pozdě.

Matěj Korál si po odeslání e-mailu zapálil jointa, a když vyfoukl do tmy poslední cár modrého dýmu, lehl si pod buchar drtičky odpadu. Z těla zbyla jen čvachtavá káše masa a kostí. Hlava, která ze smrtícího stroje vyčnívala ven, spadla na dřevěnou lavici pod ním. Když Naďa Landová spatřila tu hrůzu, chvěla se jako jasmín ve větru, ale neplakala. Uchopila hlavu svého milého a opatrně ji vsunula do bílo-růžového batohu. Přece si kdysi slíbili, že budou dělat všechno společně. Pak se vyšplhala po hromosvodu až na vrchol střechy strašnické čističky. Zavřela oči a pustila se.

Po dopadu na betonovou rampu žila ještě čtyři hodiny. Necítila bolest, jen tiše pozorovala mlžné šero, které jako závěj zvolna padalo na usínající Strašnice.

Po smrti začali milenci ze Strašnic pochopitelně strašit. Strašili zamilované i jejich rodiče. Strašili na Petříně, ve Strašnicích i na Černém Mostě. Někdy jen pouleli očima, jindy řvali a škrábali zakrvácenými prsty do tmy. Ještě dnes se občas v noci zjevují v prodejních nábytku, kde si ve vzorově zařízených pokojích zkouší, jak by asi vypadal jejich život, kdyby jim bylo dopřáno spolu žít. Pokud však v prodejně narazí na palandy od Landy, vezmou rychle nohy na ramena. Teď dívka vezme chlapcovu hlavu do svého batůžku a ruku v ruce utíkají pryč.

A co Strašnická svině? Ta si žije celkem spokojeně dál. Dál dýchá stejný vzduch jako my, pije drahé koňaky, přejídá se tučnými jídly a snaží dobře oženit alespoň syna Huberta.

Dita Absurdita

Dita Koníčková se po skončení filozofické fakulty rozhodovala mezi doktorandským

studiem a prací v neziskové organizaci. Nakonec se rozhodla pro sebevraždu. Prostřelila si oko podomácku vyrobenou bambitkou a vrhla se z vyšehradské skály dolů na Jamrtál, kde po ní zůstal jen mastný flek.

Za svého života byla Dita Koníčková známou pražskou intelektuálkou. S brýlemi na očích se snad už narodila. Její první slůvka nebyla „mama“ ani „čiči“, ale „bóže, to je absurdní!“. A tak se jí začalo říkat Dita Absurdita. V první třídě četla Kafku, ve druhé psala filozofické traktáty a na gymnáziu se proslavila větou: „Bůh je subjektivní jako vagina.“ Nikdy se nestýkala s někým, kdo neměl průkazku do Městské knihovny a deprese. Vášnivě bojovala proti kolorizaci černobílých filmů, o víkendech se věnovala nudistickému horolezectví a v prvním semestru fakulty adoptovala na dálku sirotka z čínské provincie Suj-čen. Bohužel jí kapesné nestačilo ani na fakultní mejdany, a tak čínský sirotek musel naopak podporovat Ditu svými příležitostnými výdělky z cihelny.

Životní lásku poznala naše hrdinka v Boubínském pralese. Když se připoutala řetězem k habru, který měl být skácen, objevila na druhé straně objemného kmene příkurtovaného ekoteroristu M. X. Balbouse, vegana a ctitele Che Guevary. Než jim policie přestípala řetězy z těl, dohodli se, že se vezmou. Na svatbě si přiřukli recyklovanou močí a svatební cestu strávili v rodišti markýze de Sade.

Po návratu do Prahy však Dita prozřela.

Jednak zjistila, že Balbousevi smrdí dredy a nohy a potají se dívá na Chalupáře. Pak jí došlo, že čínský sirotek ze svého platu v cihelně tři lidi neutáhne, takže bude muset jít do práce. Nakonec v parku na Vyšehradě zahlédla vyvrácený pařez jedle zakrslé, který jí připomněl nesmyslnost bytí. Když odcházela, škobrtla o něj a nabourala hlavou do chodníku tak nešťastně, že vzaly zasvě nejen její lennonky a rastafariánská ondulace, ale i poslední ideály. „To je absurdní!“ zarážkovala Dita naposledy a zamířila k vrcholku vyšehradské skály.

Tento fotbalový fanatik
neváhal kvůli bodům
pro svůj tým zmrzačit
libereckého plejera,
jenž by „Spartičce
šoupnul jistě nejmíň
tři buřty“, jak uvedl
obviněný do
protokolu. Pod
záminkou koupě
nových
odvzdušněných
kopaček vylákal
masér nic netušícího
konkurenčního
útočníka Jendu Hakla
do obchodního domu
Kotva, kde ho ve
výtahu omráčil činkou
a amputoval mu
pravačku, v níž měl
hráč podle
Melichárka doslova
„fotbalový dynamit“.

Dodnes se přízrak Dity Absurdity zjevuje v některých literárních kavárnách, redakcích a squatech.

Smrduť noha

Výtah v obchodním domě Kotva sjel do přízemí. Když se automaticky otevřely jeho dveře, čekalo na zákazníky překvapení. Opřena o stěnu tam stála lidská noha. Byla chlupatá a neobyčejně smrděla.

Policejní koroner Choděra zkoumal končetinu v pitevně na Karlově ze všech stran. Kromě toho, že patřila muži ve stáří kolem dvaceti až třiceti let, toho moc nezjistil. Záhadou mu byl zejména její zápach, neboť noha se ještě nenacházela ve stadiu rozkladu a i jinak byla celkem pěstěná. Teprve vrátnému Šnóblovi, který koronerovi donesl k svačině herynka, se podařilo tajemství rozluštit. Jen tak letmo ke končetině přičichl a utrousil: „Ta noha, pane doktor, smrdí gólem!“ Jako bývalý aktivní hráč FC Meteor Bohnice a dlouholetý pokladník téhož klubu věděl, o čem mluví.

Skutečně. Šlo o nohu profesionálního fotbalisty, což potvrdily i otlaky po štulpně na holeni a ztvrdlá pata z kopaček. Teď ještě zbývalo zjistit, kterému borci ona nevábně vonící končetina patřila.

„Včera se v Praze hrálo na Slavii i na Spartě,“ uvažoval nahlas znalec ligy Šnobl a pokračoval: „Na zápasy Slavie většinou nepáchne ani noha, takže tu můžeme vyloučit. Zbývá tedy Sparta, která včera senzačně vyhrála nad Libercem, protože za liberecké nastoupil jejich fenomenální hrotový útočník Jenda Hakl. Ve Sportu psali, že kvůli náhlé indispozici, ale to píšou vždycky, když se hráč zmatlá na baru nebo se zapomene ve vykřičeném podniku. Jenže tentokrát to bylo asi jinak. Bože, tahle noha mohla ještě nasázet fíků. Ta smrdí gólem na sto honů,“ dodal vrátný Šnobl a vyšel na vzduch.

Policie už mířila najisto. Na letenském stadionu zatkla sparťanského maséra Iva

Melichárka, přezdívaného Řezník. Tento fotbalový fanatik neváhal kvůli bodům pro svůj tým zmrzačit libereckého plejera, jenž by „Spartičce šoupnul jistě nejmíň tři buřty“, jak uvedl obviněný do protokolu. Pod záminkou koupě nových odvzdušněných kopaček vylákal masér nic netušícího konkurenčního útočníka Jendu Hakla do obchodního domu Kotva, kde ho ve výtahu omráčil činkou a amputoval mu pravačku, v níž měl hráč podle Melichárka doslova „fotbalový dynamit“. Omráčené tělo bez nohy vysadil v horním patře Kotvy a nepozorovaně zastlal do peřiňáku v oddělení bytových doplňků. Zde také policie našla zkoprnělého jednohého špílmachra, který se ze všeho nejdřív zajímal, jestli bude moct nastoupit už příští sobotu proti Budjicím.

Případ se za pomoci úplatků podařilo ututlat před médii, a tak spartanští chuligáni mohli v ochozech dál vyřvávat „My jsme Sparta, vy nejste nic!“ a taky „Vládcí Prahy!“. Současné mizerné výsledky v lize přičítají zasvěcení Sparťané amputované smradlavé noze, která se prý zjevuje při závaru ve velkém vápně a nahrává soupeřům.

Příšerná kapela

Ve vinárně Blatnička hrávala k poslechu a tanci barová kapela Rytmis. Tedy spíš vrzala a skřípala, než hrála, neboť to byla dost příšerná kapela. Ovšem až na zpěváka Otakara El Faltýnka zvaného Oťas. Ten měl zlatoto v hrdle a po jeho táhlém Cucurucucu se mu přítomné dámy vrhaly k nohám, zvláště když předtím párkrát pohodil svou šviháckou čupřinou.

Ale ani Oťasův medový tenor nedokázal přehlušit fídlání ostatních šumařů v souboru. A tak není divu, že zpěvák jednoho dne dostal lano od zábavního orchestru Pět Švejků, který koncertoval v Demínce, na Valdeku a u Fleků. Ještě naposledy si Oťas

s Rytmisem stříhl La Palomu a Chanson d'amour – a Blatničko, adié!

Jenže co se nestalo.

Otakar El Faltýnek do nového angažmá nenastoupil. Prostě nepřišel. Zato nechvalně známý ansámbl Rytmis vystoupil před hosty vinárny Blatnička poprvé bez zpěváka – a bylo to úžasné! Jindy rozvrzané housle zněly najednou čistým, jakoby důvěrně lidským tónem. Trumpeta, která dříve lovil noty pod stolem, dnes nářikavě lkala, že by rozbrečela i příborník. Doprovodný klavír a dokonce i bicí hrály také neobyčejně procítěně, jako by vás někdo prsty jemně hladil po spáncích. Co vám mám povídat. Dámy tonuly v slzách a páni lepili virtuosům na čelo jednu stokorunu za druhou. O pauze dostala kapela pozvání na griotku od samotného okresního tajemníka.

Nepřítomnosti muzikantů na pódiu využil Ferry Bonzák, policejní informátor a vinárenský prodáváč květin, které kradl na Olšanech. Chystal se udělat inventuru v kapsách muzikantských sak, když vtom mu padl zrak na odložené nástroje. Proboha! Houslový smyčec na sobě neměl napjatý žíně, nýbrž lidské vlasy. Bubny byly potetovanou kůží a uvnitř rumbakoule chřestily zuby. Co našel Ferry v nátrubku saxofonu, raději nebudeme ani říkat. Jen už je jasné, proč z něj dnes večer tryskaly tak žhavé a vášnivé melodie. Největší hrůza číhala pod klavírním křídlem. Na strunách s kladívky tam ležel dobitý zpívající seladon Ofas – bez zubů, bez čupřiny, bez života. To už bylo i na Ferryho moc a rychle všechno nabonzoval.

Baroví šmidlalové při štáře nezatloukali a naposledy zazpívali. Měli na mistra Faltýnka pífku, poněvadž přecházel ke konkurenci, která by je převálcovala. A protože si Ofas nedal říct po dobrém, tak dlouho ho mordovali, až ho zamordovali. Mrtvolu se v noci snažili narychlo poschovávat, kam se dalo. A velmi je překvapilo, jaký to mělo blahodárný účinek na jejich hudební produkci. Nešlo by, pane konstábl, odehrát ješ-

tě jednu sadu: Quantanamera, O sole mio, Mademoiselle Gizelle, Co jste hasiči, Když jsem šel na půdu pro hrábě...?

Vousatá Erika

Příběh tohoto strašidla spadá do časů, kdy v Hostivaři vzkvétal tenisový oddíl. Jeho členkou byla i půvabná Erika Klaubrtová, studentka pokračovací rodinné školy v Psárech u Prahy.

Sportovně založenou hadimršku bylo možno téměř denně zastihnout v bílých šortkách a bílé rozhalence na hostivařském kurtu, kde se jako laň hnala za smečí. Ani studijní povinnosti však nezanedbávala a na svém panenském lůžku si ještě dlouho do noci pravidelně opakovala francouzská slovíčka.

Pak však přišel osudný turnaj s dívčím tenisovým oddílem z Dijonu. Na poslední zápas čtyřhry určil los Erice za sparing-partnerku Charlottu-Catherine Bertrandovou, jejíž smyslná ústa byla ještě nebezpečnější než její forhend. Výhru 4 : 2 na sety obě děvčata zapíjela nejen zázvorovou limonádou, a tak se stalo, že Erika přišla o pel nevinnosti v dřevěné boudě za tréninkovou zdí v objetí bujné, sapficky orientované Francouzky.

Jaké však bylo Eričino zděšení, když se ráno probudila a její do té doby alabastrově jemnou tvář zdobil mohutný plnovous. Když si jej oholila, do pěti minut jí narostl znovu, takže tato dříve vyhlášená krasavice opět vypadala jako žaludské eso.

Spustila ses s dívkou, pak jsi tedy muž a vousy ti patří – jako by jí tímto říkaly vyšší síly. Erika boží trest pochopila. Naposledy sevřela v ruce tenisovou raketu značky Meteor a podřezala si hrdlo otcovou břitvou.

Dodnes se prý při západu slunce zjevu je vousatá Erika v zrcadle žáčkám místního tenisového oddílu. Vysvobodit by ji mohla moč počestné hostivařské dívky, kterou by

správce kurtů pokropil vousiska oné nebožáčky. Jak už to tak bývá, duch Eriky Klaubrtové s bíbrem bloudí Hostivaři dodnes.

Češtinář

Mojmír Bureš byl češtinářem na akademickém gymnáziu ve Štěpánské ulici a byl na to patřičně hrdý. Stejně jako na svůj předmět, který právě s červenou propiskou v ruce hájil před mladistvými przniteli. Sešity svých žáků opravoval doma v kuchyni, kde jeho manželka Regina toho času připravovala večeři.

„Nechceš, Mojmíre, nalejt kus čaje?“ optala se Regina jen tak mimoděk svého chotě. Češtinář Bureš na svou zákonnou družku vytřeštil zrak. Nejenže se musel pachtit s elaboráty ignorantů, kteří jsou schopni napsat tvrdé „y“ i ve slově vítr či lžíce, ale teď dokonce už i vlastní žena před jeho očima znásilňuje mateřštinu, jež je nám chrámem i tvrzí. Jazykový purista zahrnul manželku vodopádem lamentací, v nichž jí spílal do gramatických belzebubů, bídáků a bulíků, odvolává se jako vždy na české obrozence a Pražský lingvistický kroužek, načež nasupená Regina vypustila z úst další filologicky ohavnou floskuli: „Manželství je o trpělivosti, Mojmíre, a ta mi právě došla.“

V další vteřině se kuchyňský nůž, který do té doby krájel jen hovězí na svíčkovou, cibuli na tlačenkou či rohlíky na jednohubky, zaryl do srdeční krajiny až příliš horlivého ctitele českého jazyka Mojmíra Bureše. Červená propiska se skutálela na zem a češtinářova hlava dopadla mezi otevřené diktátové sešity, kde se nosem zabořila do věty „Smetanovy dopisy Nerudovi a Nerudovy dopisy Smetanovi se líbily autorovi monografie o Mozartovi“, jež bývala chloubou jeho diktátů.

Reginu Burešovou, která se po činu sama udala, zatkli a odvezli do vazby na Ruzyň. Tím pádem vyvstala otázka, kdo vypraví pohřeb nebohému pedagogovi, jenž

V následujících dnech
 totiž začali za
 podivných okolností
 umírat oni absolventi,
 kteří svému učiteli
 velkomyslně zařídili
 pohřeb i hrob. První
 zemřel René Cafojka,
 občanským povoláním
 kastelán na hradě
 Houska, který se
 z nezjištěných příčin
 zřítíl z cimbuří.
 Zanedlouho ho
 následoval Ferda Etynk,
 tělem i duší trempíř,
 jenž usnul uprostřed
 makového pole a jeho
 tělo sešrotoval žňový
 kombajn. Kristýna
 Švejková, jež sedávala
 v první lavici, pracovala
 v květinářství Gladiola
 v Hodkovičkách.

neměl vlastních dětí ani žijících příbuzných kromě žalářované manželky-vražednice. Smutného úkolu se nakonec ujalo šest učitelových bývalých žáků, kteří na pedantského kantora sice nevzpomínali s bezmeznou láskou, ale nakonec se ušlechtilě složili a zaplatili Mojžímu Burešovi solidní funus i důstojné místo odpočinku na Olšanech poblíž hrobky jazykozpytce abbého Dobrovského.

Zde by truchlivý morytát o přenešťastné lásce k řeči mateřské mohl skončit. Bohužel se tak nestalo.

V následujících dnech totiž začali za podivných okolností umírat oni absolventi, kteří svému učiteli velkomyslně zařídili pohřeb i hrob. První zemřel René Cafojka, občanským povoláním kastelán na hradě Houska, který se z nezjištěných příčin zřítíl z cimbuří. Zanedlouho ho následoval Ferda Etynk, tělem i duší trempíř, jenž usnul uprostřed makového pole a jeho tělo sešrotoval žňový kombajn. Kristýna Švejková, jež sedávala v první lavici, pracovala v květinářství Gladiola v Hodkovičkách. Zrovna když aranžovala smuteční kytici pro spolužáka Etynka, nadýchl se pronikavě vůně tmavých ekvádorských růží, načež jí prudká alergická reakce způsobila otok mozku a na rozdíl od Šípkové Růženky usnula navždy. Na její pohřební hostině se pokoušel další spolužák Petr Hegot zazpívat Kristýninu oblíbenou píseň Rozvíjej se, poupátko, když v tom ho zasáhl půllitr mrštěný od výčepu podnapilým štamgastem a roztrhl mu lebeční kost. Kromě sepse a deprese přispělo k Hegotově úmrtí i ucho z půllitru, nešťastně zaseknuté v brzlíku. Nikoho pak už nepřekvapilo, že na druhý den vypukly v Praze nevídané záplavy, při nichž zahynul někdejší třídní šašek Jája Hrachovec. Vodní živel ho zastihl ve Zverimexu, kde se nebožák dostal do spárů z akvária vyplavené lidožravé chobotnice. Pohár hořkosti se naplnil následující noci skolem Ratibora Kadaového, kdysi pokladníka a nástěnkáře této prokleté třídy smrti. Jakožto venkovský

chalupník najednou začal trpět náměsíčností. Při nočním přechodu ze střechy kurníku na holubník spadl a jeho bezvládné tělo do rána rozklovaly hladové slepice.

Tak už dost, řekl si sám pro sebe Jáchym Nývlt, jenž býval třídním premiantem a exceloval zvláště na hodinách Mojžíra Bureše v jazyce českém. Kvůli menší defraudantské aféře měl policejně zakázanou Prahu, a tak pohřeb svého profesora nestihl, a na jeho poslední cestu tudíž nepřispěl. Záhadná úmrtí spolužáků mu však nedala spát. Nyní, když už mu trest vypršel, stál na Olšanech před hrobem učitele Bureše a tiše se modlil za všechny zbloudilé duše v říši stínů. Když vtom mu padl zrak na nápis na náhrobku, který tam profesorovi dalo vyrýt oněch šest náhle zesnulých nešťastníků. Stálo tam: „Zde odpočívá Mojmír Bureš, češtinář a vlastenec. Čest panu učitelovy!“

Proboha! sykl bezděky Jáchym Nývlt. Vždyť výraz „učitelovy“ není přídavné jméno přivlastňovací, kde by se mohlo psát yp-silon, ale prostý tvar podstatného jména rodu mužského podle vzoru muž, kde v koncovce píšeme vždy měkké „í“. Kolikrát nám to Bureš vtloukal do hlavy! Kolik desetimínutovek jsme psali – a ti nešťastníci mu na náhrobku udělají gramatickou chybu! A zrovna Burešovi, jemuž se pro jeho smrtící pravopisné diktáty přezdívalo Diktátor! To je jasné, že jeho duch i po smrti musí strašit a mstít tuto pro něj neskonanou hanbu.

A nutno dodat, šeptal si pod vousy Jáchym Nývlt, že na to šel náš profesor jako starý gramatik systematicky. No jistě. Učitelův duch vraždil hanobitele svého náhrobku podle vzorů podstatných jmen!

Rod mužský: pán, hrad, muž, stroj. Čili: *pan* kastelán Cafojka spadl z cimbuří *hradu* a *mužného* trampa Etynka převálcoval zemědělský *stroj* zvaný kombajn. Rod ženský: žena, růže, píseň, kost. *Žena* Kristýna Švejková vdechla jedovaté aroma z exotické *růže* a Hegot chtěl zazpívat *píseň* byl inzultován, až mu praskla lebeční *kost*. A koneč-

ně rod střední: město, moře, kuře, stavení. Neboli pražské povodně, při nichž se *město* proměnilo v *moře*, v němž našel smrt Hrachovec. Nu a ještě zbývá somnambul Kada-vý, v jehož *stavení* ho uklovaly slepice a *kuřata*.

Nývlt na nic nečekal a v nejbližším kamemosochařství zakoupil nový náhrobek, kam dal vyrýt nápis již pravopisně bezchybný, a urychleně jej nechal instalovat na Olšanech u páně Burešova hrobu. Dou-

faje, že nyní už se češtinářův přísný duch upokojí, opustil Nývlt lehkým krokem pražské velkoměsto mrtvých, jak bývají Olšany vzletně nazývány. Jak se však tento dobrý muž mýlil! Na druhý den Jáchyma Nývlt obvinil soudce obvodního soudu pro Prahu 2 ze zpronevěry valut a předseda senátu mu napařil deset let kriminálu na Pankráci.

Ptáte se, jak je to možné a zdali to nějak souvisí s nevrlym duchem češtinářovým?

Pochopitelně že ano! Při probírce vzorů substantiv u pedagoga hrobu totiž někdejší premiant opomněl dva pomocné vzory podstatných jmen rodu mužského. Byli to *předseda* a *soudce*, tedy právě ti, kteří Nývlt magickým působením posedlého ducha poslali za katr.

Ó, kéž by v této příručce nebyla ani jediná hrubka.

(ukázky z delšího rukopisu)

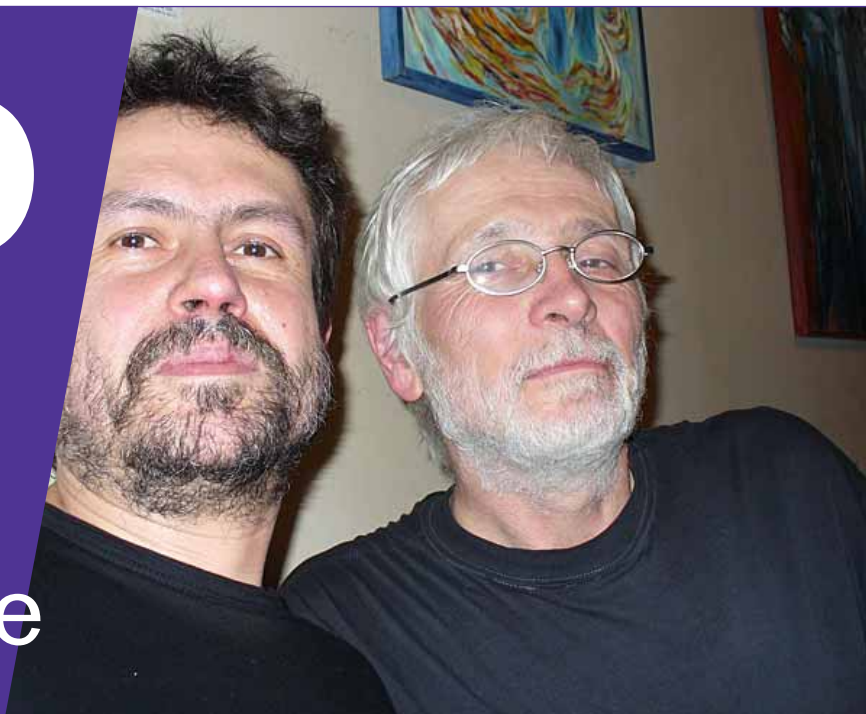

Okénko pro začínající autory

Nejdůležitější jsou nápady. Jakmile se vám něco začne honit hlavou, nechte to v ní chvíli potáčet, pak připravte síť a chyťte to. Zpocený úlovek nechte vydýchat, zklidnit. Když bude třeba, utřete mu plédem orosenou šíji. Poté počítejte do deseti a zmáčkněte svoje vnitřní DELETE.

P od le dovce m

Nic nenasvědčovalo tomu, že by toto zasedání redakční rady Dobré adresy mělo mít nějak bouřlivý průběh. Redaktoři Šanda a Pavelka poreferovali o zdařilých výsledcích své práce na dubnovém čísle.

Kavárna Jericho 15. 3. 2011 papá Razziho

I korektor Pavel Voňka byl v dobré náladě. Aby ne! Jeho oblíbený klub HC Eaton Pardubice se probjoval do semifinále hokejové extraligy.

Nadšen všeobecnou selankou ovšem nebyl redaktor Švec. S přísným výrazem ve tváři nadnesl otázku, kdo může za to, že Dobrá adresa poslední dobou vychází s týdenním zpožděním.

Že tato otázka trápí nejen jeho, výmluvně dokázal plačící redaktor Jakub Šofar.

Všichni zúčastnění se zpytavě obrátili na grafika Tayariho. Ten se vážnost situace pokusil odbýt vyplazeným jazykem.

Zato šéfredaktor březnového čísla, Václav Dvořák, se ukázal jako pravý muž. Nalil si čistého vína a hluboce se nad sebou zamyslel.

Na Dvořákovu obhajobu vystoupila s plamenným projevem redaktorka Böhmová.

Ostřílený redaktor Dvořákova formátu se ovšem nemusí skrývat za dámské sukně. Ze svého pochybení vyvodil důsledky a sám si navrhl i trest: hned na místě vykouřil nosem krabičku cigaret zn. Start.

Konstruktivní sebekritikou obrozená Dobrá adresa tak symbolicky vystartovala opět na dobrou cestu.

Kavárna Jericho **Obrazová kronika**
15. 3. 2011 **papá Razziho**

V
edle
le
dovce

**Na
severu
je
krásně...**

Nevíme, zda se v rámci geopolitiky či politického zeměpisu zkoumá, jaký vliv má tvar státního útvaru na poznávání vlasti. Zcela určitě by obyvatelé kulatého státu znali svoji otčinu lépe, než znají Chilané svoji dlouhou úzkou domovinu. Možná to ale neplatí...

Kolik divných slov se tu objevilo: vlast, otčina, domovina. Chybí už jen matčina... ale co?

Dost však nesmyslných řečí. Podzimní výlet na sever Čech se povedl jako vždy, zvláště proto, že se jezdí bez ženských. To je vždycky půl práce dopředu hotovo. Od Klášterce nad Ohří až po Teplice. Co všechno v tom příkopě pod Krušnými horami, mezi kopřivami a bezovím, neuhlídáte? Co všechno? Všechno, pravím vám. Největší deprese přišla v Jirkově, čert ví proč. Jirkov, to je esence severu, tam zní severní píseň nejseverněji, i když k tomu neexistují statistické předpoklady. Tam jsme se ošívali nejvíce. Tam představa strávené soboty rovná se výletu k příbuzným v punčocháčích k dotrhání po ségře a v přešitém kabátu z kopřivové látky. Všechno se povedlo, až na to, že jsme v Duchcově nepotkali Patrika Linharta, přestože jsme tu nocovali v hotelu Casanova.

Tak někdy jindy. Tři tečky.

Kadaň panoramatická...

edle
le
dovce

Nejmenší kadaňská ulice, tedy ulička,
no vlastně průlez. Ale romantický tuzel

Žatec. Palác chmele a piva, muzeum Homolupulů. Speciálně: Chmelový maják. Futurismus v českém podání. Tady někdo pěkně rozpumpoval evropské fondy...

V edle le dovce

Chmelový orloj. Viz Palác chmele a piva. Bez komentáře.

Trochu volebního smrádku.

Po krátkém pobytu ve městě každý odjíždí s tím, že Žatec dosud nevydýchal ztrátu „okresní“ pozice, kterou mu odloudily Louny. Na rozdíl od Kadaně se zde ještě mohou natáčet filmy z období po válce a z 50. let, v historické části za náměstím si připadáte, jako kdybyste se propadli do jiné reality.

Ale kliky tady mají hezké. To mají kliku!

V ed le dov

Moment... ještě chvíli... Mo-
mentka ze zámeckého parku
v Klášterci nad Ohří.

Pohled od Jezeří. Tedy dolů,
do republiky. Jinak se tomu
taky říká limity. Každý má svůj
limit. Ale taky chceme mít no-
hy v teple.

Jezerský kočičí ráj. Než si stihnete koupit vstupenku, tak se o vás otře aspoň deset koček nebo kocourů... Ale to jsou taky kočky.

Ale oblaka, ta jsou tady na severu náramná. Za mraky píšeme za jedna. S hvězdičkou.

Jezdí panoramatické.

edle
le
dovce

Foto určené pro negativní
public relations.

Město Most z boku Hněvina a severočeská idyla. Ale všude žijí lidé.

V ed le

To není Faustova jizba,
Faustův dům. To je Cha-
nov, příteli. Nejdřív jsme
vjeli do sídliště. Tedy na
jeho okraj. A pak jsme je
viděli. Ty oči. Ty oči, kte-
ré se na nás dívaly. Tak
jsme zase z čáry styku
vycouvali.

Spirituální severočeská vlož-
ka. Jedno odkud. Ptáci, špič-
ka sakrální stavby a modř.
Modravo. A bez ODS.

Sloupová krypta románské baziliky kláštera v Doksanech. Jinak vše ostatní baroko. Jako vyšíté. Sestry premonstrátky jsou ukryté za několika zdmi. Koukáme na to jako vyorané myši. Tohleto je taky u nás? Nedostanou se sem nějaké limity? Limity limitů? Tož: tečka čili puntum.

Zapsal

J. Š.

Foto

Jaroslav Křištof

**V příštím čísle (vychází 1. května 2011, i když kdo ví?)
rozhodně nenajdete:**

mikrotečky

surrealistické básně Ladislava Bátory

neposkvrněné početí

odpovědi a řešení

černé pasažéry

chlapské slovo

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!